

ПАТРЭБНЫ
НЕСТАНДАРТНЫЯ
РАШЭННІ

2

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

ЧАЦВЁРТЫ
МЕСЯЦ ЛЕТА?

10

5

ВЕРАСНЯ 2023 г.

АЎТОРАК

№ 171 (30051)

ЦЫТАТА ДНЯ

Іван КУБРАКОЎ,
міністр унутраных спраў:

«Як толькі паступае інфармацыя, што хтосьці толькі задумвае здзейсніць злачынства на тэрыторыі Беларусі, асабліва калі гэта датычыцца прычыннення якіх-небудзь фізічных шкоджанняў нашым грамадзянам, адказ будзе імгненны і канкрэтны. Калі мы бачым, што напружаная сітуацыя вакол нашых граніц, напрыклад, каля Украіны, Польшчы, Літвы, то нашы супрацоўнікі аказваюць дапамогу нашым пагранічнікам у забеспячэнні бяспекі, у тым ліку і награнічнай тэрыторыі.

Калі неабходна дапамога нам, то мы не пішам адзін аднаму нейкіх дадатковых дакументаў. Званок свайму калегу — заўсёды дапамога будзе аказана. Мы з вамі бачым толькі, можа, 20—30 працэнтаў — гэта супрацоўнікі, якія нясуць службу ў міліцыі, забяспечваюць дарожную бяспеку на вуліцах, ахову грамадскага парадку. Большасць супрацоўнікаў нясуць службу, у тым ліку аператыўна, скрытна атрымліваюць інфармацыю.

У нашай краіне ўхіл робіцца менавіта на прафілактыку. Толькі адна міліцыя гарантаваць бяспеку не можа, таму тут працуе ўвесь славы блок краіны».

КОРАТКА

• У Беларусі нарыхтавана больш за 64 тысячы тон ільнотрасты.

• Дні Беларусі пройдуць у Хабардзіі краі 5—10 верасня.

АСНОВА БУДУЧАГА ЁРАДЖАЮ

У Горацкім раёне поўным ходам ідзе сяўба азімых культур. Пад іх тут адведзена больш чым 20 тысяч гектараў. На палетках ААТ «Капцеўская Ніва» кіпіць работа. «Надвор'е нас чакаць не будзе, — кажа механізатар Мікалай ЛЯВОНАЎ

(на здымку). — У сельскай гаспадарцы працую ўжо амаль 30 гадоў. Работа няпростая, адказнасць вялікая, але я яе люблю і ведаю. Перад намі стаіць сур'ёзная задача — мы закладаем аснову будучага ўраджая. І тут як пасееш, так потым

і пажынаць будзеш. А мы сеем добра. Каб потым ні за сябе, ні за гаспадарку сорамна не было. Ды і каб у людзей нашых дабрабыт быў. Ураджай — гэта агульная справа. І тут важны ўклад кожнага работніка ў кожнай гаспадарцы нашай краіны».

Энергетыка

Шампіньёны на торфе і сістэма «стоп-газ»

Тарфянікі і газавікі паказалі асаблівасці свайёй работы

Беларусь займае першае месца ў свеце па здабычы торфу і выпуску паліўных брыкеттаў з яго. Аб'ёмы карыснага выкапня ацэньваюцца ў 2,4 млрд тон. Цяпер распрацоўваецца 37 радовішчаў з запасамі 26,9 млн тон (гэта 1,1 % ад агульных запасаў тарфяной сыравіны). Брыкет выкарыстоўваюць як паліва ў арганізацыях ЖКГ, на сацыяльных аб'ектах, цэментных заводах, а з мінулага года на пакрытых грунтах на аснове торфу ў Беларусі пачалі вырошчваць шампіньёны ў аб'ёмах, якія закрываюць патрэбы ўсёй краіны ў дадзеным прадукце. Сёлета здабыта каля 2 млн тон торфу (прыкладна 86 % ад задання на год), і сезон бягучага года блізка да завяршэння. Выраблена каля 505 тысяч тон брыкеттаў і тарфяной «сушонкі».

СТАР. 6

Фестываль

СВЯТА НАШЫХ ВІТОКАЎ

Адгучалі ўрачыстыя фанфары XXX юбілейнага Дня беларускага пісьменства. Сёлета рэспубліканскі літаратурна-асветны фестываль збіраў сяброў і прыхільнікаў беларускага слова ў Гарадку, што на Віцебшчыне. Мы дэведаліся, якія сюрпрызы падрыхтавалі арганізатары і чым былі насычанымі два вераснёўскія дні.

Сімвалічна, што Дзень беларускага пісьменства трыццаць гадоў таму ўпершыню прайшоў у старажытным Полацку, і зноў Віцебшчына сустракае свята слова на свайёй зямлі — Гарадоччыне, са слаўнай літаратурнай і гістарычнай спадчынай. Гэты год для Гарадка адзначаны яшчэ адным юбілеем — 80-годдзем вызвалення ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

СТАР. 8-9

ISSN 1990 — 763X

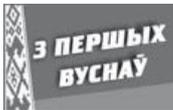
9 771990 763008

СА «ЗВЯЗДОЙ» ЦЯПЛЕЙ І ЎТУЛЬНЕЙ!

Ідзе падпіска на IV квартал 2023 года.

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ ВОСЕННЮ І ЗІМОЙ. БУДЗЕ ЦІКАВА!

«ПАТРЭБНЫ НЕСТАНДАРТНЫЯ, АЛЕ ПРАФЕСІЙНЫЯ РАШЭННІ»

Прэзідэнт правёў нараду па пытаньнях развіцця свінагадоўлі

Абмеркаванне тэмы на самым высокім узроўні абумоўлена адмоўнай дынамікай у галіне. Статыстыка сведчыць аб зніжэнні вытворчасці свініны, памяншэнні пагалоўя жывёл і павелічэнні яе падзяжу. Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся, у чым прычына такіх вынікаў, а таксама патрабаваў канкрэтных рашэнняў па стабілізацыі сітуацыі ў свінагадоўлі. У сувязі з гэтым падчас нарады ўвага была акцэнтавана на ўдзеле вучоных у вытворчасці, экспарце свініны, будаўніцтве і мадэрнізацыі свінаводчых комплексаў.

Аляксандр Лукашэнка праанансаваў, што ў найбліжэйшы час стан справы ў цэлым у жывёлагадоўлі будзе абмеркаваны на вясняным рэспубліканскім семінары-нарадзе. «Гэтая тэма як прыцэл, першы крок да будучай нарады, — удакладніў ён. — Аднак з-за спецыфікі наяўных праблем у свінагадоўлі мы сёння асобна разгледзім сітуацыю ў гэтым важным кірунку АПК, які дае чвэрць аб'ёму вытворчасці мяса ў краіне».

Зрухі ёсць, але нязначныя

Прэзідэнт канстатаваў, што вытворчасць (вырошчванне) свіней за два гады знізілася амаль на 12%, або на 53 тысячы тон. «Па-мойму, гэта два сучасныя комплексы, — заўважыў кіраўнік дзяржавы. — Атрыманая аб'ём да запланаваных у дзяржпраграме «Аграрны бізнес» на 2021—2025 гады нават не наблізілася. Хутэй, наадварт».

Скарочэнне вытворчасці, па словах кіраўніка дзяржавы, назіраецца ва ўсіх абласцях. «А на Гомельшчыне — наогул у два разы», — звярнуў увагу Аляксандр Лукашэнка.

ФОТА: БЕЛТА

Зменшылася і пагалоўе свіней: больш чым на 11%, або на 290 тысяч галоў. Найбольшае зніжэнне, па словах Прэзідэнта, адзначаецца ў Гомельскай і Мінскай абласцях. Падзёж свіней павялічыўся практычна ў кожным другім раёне нашай краіны. Колькасць прыплоду парасят скарацілася на 8%.

«На фоне правальных мінулых гадоў сёлета ў цэлым па краіне зрухі ва ўзнаўленні пагалоўя і аб'ёму вытворчасці (вырошчвання) свіней можна абзначыць як нязначныя, — заўважыў кіраўнік дзяржавы. — Значыць, прырост ёсць, але гэта на ўзроўні арыфметычнай хібнасці».

Прэзідэнт дакладвае, што меры па паляпшэнні сітуацыі ў свінагадоўлі прымаюцца, аднак падзёж свіней па-ранейшаму расце ва ўсіх абласцях, акрамя Гродзенскай і Мінскай. За кошт зніжэння прыплоду колькасць парасят зменшылася на Віцебшчыне і Міншчыне.

«Зніжаюцца паказчыкі эфектыўнасці, расце колькасць страт-

ных арганізацый, якія займаюцца свінагадоўляй, — звярнуў увагу беларускі лідар. — Прычыны ляжаць на паверхні. Гэта грубая парушэнні біялагічнай абароны комплексаў: недастатковая работа па барацьбе з грызунамі і птушкай, правядзенне дэзынфекцыі, забеспячэнне спецадзеннем. Адзначаюцца праблемы з улікам свіней, факты прылісак і ўтойвання падзяжу».

Прэзідэнт канстатаваў, што яго патрабаванні аб аднаўленні пагалоўя свіней і аб'ёму вытворчасці свініны да ўзроўню 2012 года, застаўленыя яшчэ ў 2014-м, не выкананы да гэтага часу.

«Пытанне дзяржаўнай важнасці»

Аляксандр Лукашэнка прапанаваў разабрацца, у чым прычына адмоўнай дынамікі ў свінаводчай галіне. Ён пацікавіўся, дзе парушаюцца тэхналогіі, не рэалізуюцца санітарныя мерапрыемствы, а дзе на негатыўны тэндэнцыі ўплывае чалавечы фактар.

«Тое, што мы гераічна арганізуюем уборку, дапамагаем сельскай гаспадарцы тэхнікай, угнаеннямі і іншымі фінансавымі сродкамі, — справа аграрнага бізнесу, як прынята цяпер казаць, справа губернатараў, старшын райвыканкамаў, кіраўнікоў гаспадарак, — заўважыў беларускі лідар. — А вось забяспечыць парадак, біялагічную абарону, тут з дзяржаўнага боку павінен быць найжорсткі кантроль. Як за ўрадлівасцю глеб. Меліярацыя, урадлівасць глеб, дарогі і іншае — гэта дзяржаўныя пытанні, за якія мы павінны адказваць. Таму тэма біялагічнай абароны комплексаў, парадку на комплексах — пытанне дзяржаўнай важнасці».

Для выпраўлення сітуацыі, па меркаванні кіраўніка дзяржавы, патрабуецца перш за ўсё захаванне элементарных мер тэхналагічнай і працоўнай дысцыпліны, актывізацыя селекцыйна-племяннай работы, удасканаленне рэжэнтур камбікармоў. Прэзідэнт лічыць, што варта паварушыцца і аказаць неабходную дапамогу свінагадоўлі і навукоўцам. Ён нагадаў, што на тэрыторыі краіны працуе Беларуска нацыянальная біятэхналагічная карпарацыя (БНБК), якая можа задаволіць любыя патрэбы ў гэтай галіне. «Дамаліўся і бярыце найлепшыя камбікармы», — парэкамендаваў Аляксандр Лукашэнка.

Для паляпшэння сітуацыі ў свінагадоўлі неабходна, па словах беларускага лідара, і мадэрнізацыя свінаводчых комплексаў, амаль 70% якіх пабудавана больш за 20 гадоў таму. «Павінны быць канкрэтныя праграмы прывядзення ў парадак гэтых комплексаў», — патрабаваў Прэзідэнт, звярнуўшы ўвагу на зношанасць комплексаў, якія, па яго словах, ужо састарэлі маральна і фізічна.

У гэтай сувязі Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што ў свой час у некаторых гаспадарках па яго даручэнні пабудавалі комплексныя сярэдніх памераў (на 24 тысячы галоў). «Мы іх паспяхова пабудавалі, і яны сябе цудоўна паказалі, — канстатаваў кіраўнік дзяржавы. — Што перашкоджае далей працаваць?»

Прэзідэнт прапанаваў падумаць аб цэнтралізаванай праграме рэканструкцыі нашых свінаводчых комплексаў і будаўніцтве новых — па аналогіі з малочнаватарнымі комплексамі. «Аднак пры такім нядабайным, безадказным стаўленні, невыкананні элементарных нормаў, аб якіх я казаў вышэй, ніякая мадэрнізацыя нам не дапаможа, — перакананы Аляксандр Лукашэнка. — Таму сёння неабходна прыняць рашэнні, якія забяспячаюць устойлівае развіццё свінагадоўлі. І рашэнні, які мне бачыцца, тут патрэбны нестандартныя. Нестандартныя, але прафесійныя».

Аб сітуацыі ў свінагадоўлі ў кожным раёне кіраўніку дзяржавы падрабязна расказалі губернатараў. Па выніках нарады Прэзідэнт распарадзіўся распрацаваць адпаведную праграму па развіцці свінагадоўлі. Адказным асобам даручана правесці рэвізію і вызначыцца, якія комплексы варта рэканструяваць, а дзе пабудоваць новыя. Папярэдне запланавана ўзвесці 14 свінаводчых комплексаў на 24 тысячы галоў кожны. Усе яны, па словах беларускага лідара, павінны быць высокатэхналагічнымі, а самае галоўнае, рэнтабельнымі. Для таго каб харчовае бяспека ў поўнай меры была гарантавана, даручана не забываць і пра дысцыпліну: як тэхналагічную, так і працоўную.

Вераніка КАНЮТА.

У тэму

Сяргей БАРТАШ:

«Мы забяспечым мясаперапрацоўчую прамысловасць неабходным аб'ёмам жывёлы»

У размове з журналістамі міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Сяргей Барташ адзначыў, што застаўлена задача аднаўляць аб'ёмы вытворчасці прадукцыі, якія былі дасягнуты раней. Для гэтага, па яго словах, будуць пабудаваны новыя комплексы, якія заменіць малыя, не-тэхналагічныя і нерэнтабельныя комплексы.

«У гэтым кірунку будзе адпрацавана праграма, — удакладніў кіраўнік ведамства. — Запланавана пабудова ў краіне 14 комплексаў. Акрамя таго, трэба будзе канчаткова вызначыцца з рэканструкцыяй комплексаў, якія ёсць, і, самае галоўнае, забяспечыць напавненне гэтых комплексаў пагалоўем жывёлы. У нас ёсць комплексы, якім звыш 20 гадоў і з пагалоўем жывёлы ад 3,5 тысячы і больш. Такія комплексы маюць нізкую рэнтабельнасць».

Новыя комплексы, па яго словах, будуць прыносіць прыбытак. Адзін комплекс заменіць некалькі. «Мы павінны працаваць яшчэ і над тэхналогіяй, станам здароўя жывёл, — удакладніў кіраўнік ведамства. — Калі зробім усё, што было сказана (на нарадзе. — «Зв.»), адпаведна, мы забяспечым нашу мясаперапрацоўчую прамысловасць аб'ёмам жывёлы, які неабходны для перапрацоўкі пад поўную патрэбу».

Расказаў Сяргей Барташ і аб тым, што аб развіцці свінагадоўлі кажуць вучоныя. «Сёння навука прапаноўвае, каб умяшальніцтва і ўплыў чалавека былі мінімізаваны пры праектаванні новых комплексаў, — паведамаў ён. — Гэта праца комплексаў закрытага тыпу, а ў нас сёння ўсе свінаводчыя комплексы працуюць на адкрытым тыпе. Аднак парушэнні ёсць — нязначныя, але яны прысутнічаюць».

Што датычыцца забеспячэння кармамі, міністр паведамаў, што ранейшае даручэнне кіраўніка дзяржавы, звязанае з набывцём збожжа з Расійскай Федэрацыі, выканана — у бліжэйшы час чакаюцца першыя пастаўкі.

Аляксандр ТУРЧЫН:

«Мы павінны разлічваць на ўласныя сілы»

Як адзначыў старшыня Мінскага аблвыканкама, даручэнне Прэзідэнта — выйсці на ўзровень вытворчасці свініны да ўзроўню 2012 года — вобласць выканала і пера-выканала. «Пытанне заключаецца ў іншым: новыя тэхналогіі прыходзяць у сельскую гаспадарку і ў свінагадоўлю ў прыватнасці, — удакладніў ён. — На прыкладзе Мінскай вобласці бачым, як на новых свінакомплексах, якія былі пабудаваны 7-8 гадоў таму, мы атрымліваем абсалютна іншыя вынікі з пункту гледжання тэхналагічнасці, прыбаўлення ў вазе, расходу кармоў — і адпаведна эканаміка зусім іншая, зусім іншы ўзровень рэнтабельнасці, зусім іншы сабекошт».

Аляксандр Турчын удзячы кіраўніку дзяржавы, што ён пачаў і падтрымаў праграму развіцця свінаводства. «Гэта тэхнічнае пераўзбраенне галіны, гэта будаўніцтва новых свінакомплексаў, — звярнуў увагу губернатар. — У нас сем свінакомплексаў, якім ужо больш як 30 гадоў. І, на жаль, па шэрагу прычын тых вынікаў, якія павінны быць, каб быць канкурэнтаздольнымі з нашымі краінамі-суседзямі, мы мець не можам».

Старшыня Мінаблвыканкама перакананы, што неабходна дакладна падлічыць і разумець тых аб'ём свініны, якія неабходны для таго, каб забяспечыць сябе. «Я з'яўляюся перакананым прыхільнікам таго, што ўсё-такі, калі кажам аб харчовай бяспецы, павінны разлічваць на ўласныя сілы, — падкрэсліў ён. — Імпарт — гэта добра, але бываюць такія сітуацыі, што раптоўна гэты імпорт спыняецца і мы можам сутыкнуцца з цэлым шэрагам сур'ёзных праблем. Галіна трансфармуецца і рухаецца наперад: паляпшаюцца тэхналагічныя паказчыкі. Мы ўжо сёння разумеем, што можам значна меншым пагалоўем свіней за кошт нармальнага прыбаўлення ў вазе атрымаць той аб'ём свініны, які неабходны нам у нашай краіне для таго, каб задаволіць патрэбы людзей».

Уладзімір КАРАНІК:

«Комплексы, якія не могуць забяспечыць эканамічна эфектыўную работу, мы павінны або перапрафіляваць, або рэканструяваць»

Як звярнуў увагу старшыня Гродзенскага аблвыканкама, гэты рэгіён у разрэзе пашы займае менш чым 15% плошчы краіны, а ў структуры вытворчасці свініны — 25,8%. Такім чынам, больш за чвэрць свініны ўсёй краіны вырабляецца менавіта ў Гродзенскай вобласці.

Уладзімір Каранік заўважыў, што ў апошнія гады на Гродзеншчыне аддаецца перавага буйным комплексам — ад 80 тысяч галоў. «Аднак для таго, каб забяспечыць харчовую бяспеку, знізіць рызыкі і экалагічную нагару, аптымальным бачыцца комплекс у 24 тысячы галоў, — паведамаў ён. — І праектаванне новых комплексаў, і рэканструкцыя тых, што ёсць, вядзецца менавіта пад гэтую лічбу. На жаль, не ўсе комплексы працуюць са станочным фінансавым вынікам. Тых комплексы, якія на сённяшні момант не могуць забяспечыць эканамічна эфектыўную работу, мы павінны або перапрафіляваць, або рэканструяваць, або ў гэтым раёне пабудоваць новы комплекс для таго, каб перавесці людзей у больш камфортныя і эканамічна выгадныя ўмовы работы».

Па словах губернатара, падпрямства краіны ў поўнай меры задавальняюць патрэбу людзей у свініне. «Трэба разумець, што мяса — гэта прадукт для нашых перапрацоўчых прадпрыемстваў, якія маюць добрыя экспертны патэнцыял, — удакладніў ён. — Частка свініны ідзе на перапрацоўку для вырабы прадукцыі, якая пастаўляецца на экспарт. Аднак пытанне аб тым, што нашаму насельніцтву не хопіць свініны, нават не стаіць. Толькі чвэрць свініны, якая вырабляецца ў Гродзенскай вобласці, ідзе на прылакі. Астатняя ідзе на перапрацоўку».

Міжнародны вектар

Лініі судакранання

Нашу краіну з афіцыйным візітам наведвае парламенцкая дэлегацыя Узбекістана

Сваю калегу — Старшыню Сената Олій Мажліса Танзілу Нарбаева — у Нацыянальным аэрапорце Мінск сустрала Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанава. Дэлегацыя з Узбекістана наведвае нашу краіну па запрашэнні верхняй палаты беларускага парламента.

Госці нашай краіны ўжо пабыталі ў Беларускай дзяржаўным педагагічным універсітэце імя Максіма Танка, дзе азнаёміліся з дзейнасцю вядучай у краіне вышэйшай педагагічнай установы адукацыі, а таксама абмяняліся вопытам у гэтай сферы. Асабліва ў зацікаўленасць узбекскія партнёры правялі да беларускіх напрацовак у пытанні інтэлектуальнай адукацыі.

«У Беларусі шмат увагі ўдзяляецца сацыяльным пытанням і перш за ўсё адукацыі, — звярнула ўвагу Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанава. — Як адначасна Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, адукацыя — гэта аснова ўсяго. І мы разумеем, што гэта сапраўды так, бо гэта — будучыня. Мы вельмі рады, што складаюцца добрыя адносіны

паміж ВНУ нашых краін, павялічваецца колькасць хлопцаў і дзяўчат, якія прыязджаюць да нас вучыцца з Узбекістана».

Як падкрэсліла Старшыня Сената Олій Мажліса Рэспублікі Узбекістан Танзіла НАРБАЕВА, адукацыя — гэты прыярытэты кірунак не толькі для Беларусі, але і ўсіх краін свету. «Ініцыятывы вашага Прэзідэнта Аляксандра Рыгоравіча яшчэ раз пераконваюць нас у тым, наколькі прагматычна нашы прэзідэнты глядзяць наперад, — заўважыла яна. — Наш кіраўнік дзяржавы Шаўкат Міраманавіч таксама ўдзяляе самую вялікую ўвагу адукацыі, педагагічным кадрам».

Удзельнікі беларуска-узбекскага жаночага бізнес-форуму засталіся пад уражаннем ад наведвання Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. У рамках візіту парламенцкай дэлегацыі Узбекістана ў нашу краіну запланавана наведванне Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтру «Маці і дзіця», Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі, для замежных гасцей прагледжана шырокая культурная праграма.

Вераніка КАНЮТА.

Супрацоўніцтва

Беларусь і Расія набралі вельмі сур'ёзныя тэмпы ў саюзнай інтэграцыі

Аб гэтым заявіў Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Уладзімір АНДРЭЙЧАНКА на адкрыцці пашыранага пасяджэння Савета Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі ў Пскове, паведамліла БелТА.

«Прэзідэнтам Беларусі і Расіі, урадамі вырашаюцца ўсе пытанні, каб санкцыі не аказвалі ўплыву на работу нашых прадпрыемстваў і штодзённае жыццё грамадзян», — сказаў Уладзімір Андрэйчанка. У якасці іскравага прыкладу гэтага ён назваў развіццё тавараабароту паміж дзвюма дзяржавамі. «У студзені — чэрвені бягучага года тавараабарот Беларусі і Расіі склаў \$23,5 млрд і павялічыўся ў параўнанні са студзенем — чэрвенем 2022 года на \$3,5 млрд. Я лічу, што гэта сур'ёзны паказчык», — канстатаваў спікер.

«Толькі ў бягучым годзе Беларусь наведлі 25 дэлегацыі расійскіх рэгіянаў на чале з іх кіраўнікамі, прынята 46 афіцыйных дэлегацый з удзелам прадстаўнікоў дзелавых колаў, праведзена 30 пасяджэнняў двухбаковых рабочых груп. Мы лічым, што нам і далей трэба развіваць такую практыку, наколькі менавіта ўзаемадзеянне на гарызонтальным узроўні можа даваць найбольш відавочныя вынікі. Такія сустрэчы

даюць магчымасць выявіць, што хваляе людзей, якія праблемы трэба вырашаць і што яшчэ неабходна зрабіць для ўсталявання бар'ераў, якія засталіся ў нашай інтэграцыі», — падкрэсліў Уладзімір Андрэйчанка.

Паводле яго слоў, ключавую ролю ў фарміраванні адзінай эканамічнай прасторы адыгрывае актывізацыя міжрэгіянальнага і прыгранічнага супрацоўніцтва. «Яго неабходна максімальна выкарыстоўваць, каб суб'екты гаспадарання Беларусі і Расіі не адчувалі ні межаў, ні адлегласцяў, — заявіў Старшыня Палаты прадстаўнікоў. — Неабходна ўзмацніць ролю рэгіянальных органаў улады ў распрацоўцы і рэалізацыі праграм і праектаў Саюзнай дзяржавы. У сувязі з гэтым, на наш погляд, зняцце прававых абмежаванняў для ўдзелу абласных выканаўчых камітэтаў Беларусі, а таксама вышэйшых выканаўчых органаў суб'ектаў Расійскай Федэрацыі ў якасці дзяржаўных заказчыкаў праграм і праектаў Саюзнай дзяржавы маглі б надаць дадатковы імпульс актывізацыі міжрэгіянальнага і прыгранічнага супрацоўніцтва ў рамках Саюзнай дзяржавы і садзейнічаць распрацоўцы новых праграм і праектаў».

«Вялікі перспектывы мае запуск такіх праектаў, як, напрыклад, захаванне агульнай гістарычнай памяці,

патрыятычнага выхавання моладзі, развіцця транспартнай інфраструктуры, якая звязвае рэгіёны, турызм, адукацыя, культура. Найбольш актуальнай формай супрацоўніцтва становіцца сёння падрыхтоўка кадраў: неабходна вырабляць адзіныя праграмы і падыходы да падрыхтоўкі па самых запатрабаваных спецыяльнасцях, колькі без гэтага мы атрымаем практыку перамяшчання маладых спецыялістаў», — дадаў Уладзімір Андрэйчанка.

Дзяржсакратар Саюзнай дзяржавы Дзмітрый МЕЗЕНЦАЎ прадставіў асноўныя параметры бюджэту Саюзнай дзяржавы на 2024 год. «Мы зыходзім з таго, што бюджэт павінен максімальна садзейнічаць эканамічнай інтэграцыі на новым этапе, максімальна садзейнічаць умацаванню саюзніцкіх адносін нашых краін», — заявіў Дзмітрый Мезенцаў.

Дзяржсакратар пракаментаваў, што адлічэнні ў бюджэце Беларусі і Расіі ўзрастаць на 38%. «Гэта першы выпадак за ўсю гісторыю саюза нага будаўніцтва, калі бюджэт не памяншаўся або заставаўся на раўняным узроўні, а калі ён павялічыўся, — падкрэсліў ён. — У праекце бюджэту лацвярджаецца захаванне фінансавання шэрагу сацыяльна значных мерапрыемстваў», — дадаў ён. Праект рашэння па медыяхолдынгу Саюзнай дзяржавы будзе падрыхтаваны да канца года.

Медыя

Слова для хлебарабаў

Падчас XXX Дня беларускага пісьменства падведзены вынікі рэспубліканскага конкурсу сярод сродкаў масавай інфармацыі «Хвала рукам, што пахнуць хлебам». Сёлета пераможцамі сталі шэсць прадстаўнікоў рэспубліканскіх і рэгіянальных СМІ ў шасці намінацыях.

Праслаўляць людзей працы, асабліва хлебарабаў — тых, хто ў гарачыя дні жніва забяспечвае харчовую бяспеку краіны, — стала неад'емным элементам інфармацыйнай палітыкі кожнага выдання. Надзвычай важна расказаць пра адданыя сваёй справе людзей, паказаць іх напружаную працу. Таму Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь сумесна з Беларускай прафесійным саюзам работнікаў культуры, інфармацыі, спорту і турызму ўжо не першы год праводзіць творчы конкурс сярод журналістаў на тэму уборачнай кампаніі.

Сёлета прыём заявак стартаваў 21 ліпеня і прымаліся работы да 25 жніўня ўключна. На конкурс паступіла 118 заявак (31 — ад рэспубліканскіх СМІ і 87 — ад рэгіянальных). У параўнанні з мінулым годам павялічылася колькасць прадстаўнікоў рэспубліканскіх сродкаў масавай інфармацыі (летась даслалі свае работы 17 СМІ). Традыцыйна цырымоўня ўзнагароджання праходзіць на Дні беларускага пісьменства, у гэтым годзе шэсць найлепшых журналістаў краіны атрымалі дыпломы і грашовыя прэміі ў памеры 20 базавых велічынь на XXX юбілейным Дні беларускага пісьменства, які праходзіць у горадзе Гарадок Віцебскай вобласці.

У намінацыі «Найлепшы аўтарскі матэрыял у рэспубліканскіх друкаваных СМІ і сеткавых выданнях» пераможцай стала мінскі карэспандэнт БелТА Вера Васілеўская. Найлепшай у такой жа намінацыі сярод рэгіянальных выданняў стала рэдактар аддзела сельскай гаспадаркі і ванаўскай раённай газеты «Яноўскі край» Ірына Саломка. Фотакарэспандэнт выдавецкага дома «Беларусь сегодня» Аляксей Бібікаў і фотакарэспандэнт Гродзенскай рэгіянальнай газеты «Перспектыва» Назар Халько атрымалі ўзнагароды за найлепшыя фотаматэрыялы на тэму уборачнай кампаніі-2023. Найлепшым сярод аўтарскіх матэрыялаў, якія выйшлі ў эфір рэспубліканскіх і рэгіянальных тэлевізійных або радыёвешчальных СМІ, прызнаны работы вядучай раённага шоу «Добрай раніцы, Беларусь» на тэлеканале «Беларусь 1», рэдактара Белтэлерадыёкампаніі Волгі Венскай і прадзюсара тэлевізійных і радыёпраграм тэлерадыёкампаніі «Магілёў» Ігара Кандрацьева адпаведна. Заслужаныя ўзнагароды журналістам уручыў міністр інфармацыі Уладзімір Пярцюк.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.

На развітанне

ГАЛОЎНЫ ЗДАБЫТАК — ЖЫЦЦЁ...

...Падхапіцца ледзь не сярод ночы (чаго, жонка ўжо не пытае), ціхутка, не запальваючы святла, апрануцца, закінуць на плячо сумку з апаратурай, ступіць за дзверы — у снег, у туман... Ісці — доўга, навомацак, не баючы сцежкі. Стаць — ля рэчкі альбо на знаёмым пагорку, слухаць цішыню і чакаць... Чакаць зноўка, чакаць досвітку. Каб убачыць — самаму, сённяшні... Каб іншым паказаць (хоць на здымках!) гэту заўсёдную таямніцу, гэту заўсёднае свята: свята нараджэння дня альбо кветкі... Вясёлкі ці вянчатыя...

Ледзь не ўсё жыццё (маленства не ў залік) ён здымаў: фотакрафесійна — значыць, не скажыце нічога, бо фотакрафэспандэнт «Звязды» Анатоль КЛЯШЧУК — аўтар больш чым 30 персанальных выстаў (прычым не толькі ў Беларусі), аўтар і суаўтар фотальбомаў «Пад небам Беларусі», «Чарнобыль», «Чарнобыль 1986—2006. Жыццё з трагедыяй», «Беларусь. Зямля песняроў», «Карагод беларускіх абрадаў», бо яго здымкі не проста друкаваліся і тым самым упрыгожвалі старонкі газеты: яны... працавалі. Ну сапраўды: «Кавалеры ордэнаў Салдацкай славы», «Праведнікі Народу Свету», «Германісты» (гэта — толькі назвы праектаў) выхоўвалі мужнасць і самахвярнасць, паказвалі прыгожасць чалавечай душы; звяздоўскае, «Пракаветнае» абуджала любоў да ўсяго свайго, у тым ліку мінулага, «Абрысы Айчыны» і «Жывая зямля» — замілаванне характэрна прыводзіць...

Асобнай тэмай быў Чарнобыль. І сама трагедыя, і яе наступствы. Па словах Анатоля, калі нейкія праблемы не ўздываюцца, не асвятляюцца ў СМІ, яны як бы не існуюць. Ну быў выбух, было бедства з вялікім перасяленнем людзей. Але з часам усё ўсталялася, хоць якая тады (ды і цяпер) людзі сталі цяжка хварэць. Многім (у тым ліку дзецям) патрэбна была дапамога — лекамі, абсталяваннем...

Нельга сказаць, што яе не было, — ну, вядома ж, была. Але справе пасадзейнічалі яшчэ і фотаздымкі, адмысловы альбом «Чарнобыль 1986—2006. Жыццё з трагедыяй». А перад гэтым Анатолю амаль як на працу здзіў у дзіцячы анкалагічны цэнтр. Ведаў, калі малых востройваюцца на аналіз крыві, ведаў, калі і каго аперыруюць, калі і каго выпісваюць, скрынкамі вазіў вітаміны, якія людзі перадавалі для хворых, як мог падбадзёрава бацькоў — яшчэ і тым, што паказваў фатаграфіі тых, хто паправіўся!..

З многімі тады пасябраваў... І ў здымках яму адмовілі толькі аднойчы: дзяўчынка з лейкеміяй, якую літаральна выцягнулі з таго свету, вырасла, выйшла замуж і — ці ж не цуд?! — нарадзіла! Ён ужо бачыў гэтыя кадры — гэтую перамогу, гімн жыццю! Але...

Назіранні і боль падштурхнулі Анатоля («сыходзіць натура!») і да стварэння альбомаў «Беларусь. Зямля песняроў», «Карагод беларускіх абрадаў». Любячы добрую музыку і літаратуру (у тым ліку творчасць Янкі Купалы і Якуба Коласа), наш Фігара (сёння ён там, заўтра ён тут) спяшаўся ўзвекавечыць, захаваць у памяці людзей дарогі, па якіх хадзілі і ездзілі нашы спыненыя песняры, камані, на якіх сядзелі, крыніцы, з якіх, напэўна ж, пілі сюдзённую ваду, старонькі (па цяперашнім часе) хаткі, трохсотгадовы «Ясеў ясеў», якія Янка Купала любіў збіраць з сябрамі. Дзясяткі разоў Анатолю прыязджаў, напрыклад, да той жа авянянай легенды Княгінінай гары, бо вельмі хацеў «злавіць» (і злавіў урэшце!) над ёй вясёлку... Селішча было па-свойму прыгожым, але фотаматэрыялу з дапамогай здымка хацелася перадаць драму, якую тут перажыў Купала, калі ў 1902 годзе страціў бацьку, дзвюх сяцёр і брата... Данесці гэты трагізм дапамаглі цяжка вясельныя хмары.

«Каб навучыцца танцаваць, трэба танцаваць, — казаў Анатолю, — каб навучыцца здымаць, трэба здымаць — шмат і нават адно і тое ж!» Царква ў вёсцы Белая Царква Чашніцкага раёна ён фатаграфаваная на захадзе сонца, на ўсходзе, здымаў у дождж, у сонца... Але найлепшы ракурс убачыў зверху, падняўшыся над ёй на дзельтаплане.

...Кравец без бога? Журналісты амаль ніколі не пішучы пра журналістаў (ну хіба на развітанне?). У адным інтэрв'ю з Анатолям было бліц-апытанне:

Любімы час года — кастрычнік.

Любімае става — сала.

Любімае песня — «Мой родны кут, як ты мне мілы...»

Любімы занятак — два: вандраваць і чытаць.

Любімае месца — Беларусь.

Галоўны здабытак — жыццё.

Рэй Брэдэры пісаў, што кожны пасля яго павінен нешта пакінуць — сына альбо кнігу, карціну, пабудаваны дом, паштунку пару чаравікаў, нешта, да чаго пры жыцці дзатыкалі свае пальцы, у чым зноў былі прыстанішча твая душа. Людзі будуць глядзець на тваё дрэва ці кветку, і ў гэту хвілінку ты будзеш жыць.

Без сумневу: людзі будуць глядзець на здымкі Анатоля, будуць захоўваць і ў спадчыну перадаваць выразкі з газеты, будуць успамінаць незабытыя сустрэчы і размовы, будуць шкадаваць. Як шкадуем сягоння мы.

Звяздоўцы.

На свае вочы

Асы не толькі ў паветры, але і на зямлі

Падчас вучэння «Баявое братэрства — 2023» ваенныя лётчыкі прадэманстравалі выключны прафесіяналізм

У рамках вучэння АДКБ у Брэсцкай вобласці было адпрацавана пытанне выкарыстання ўчасткаў аўтадарог у якасці запасных аэрадромаў. З зямлі і паветра вайскоўцы правялі зачыстку раёна ад магчымага размяшчэння дыверсійна-разведвальных груп.

асобныя заходнія палітыкі, выконваючы задачу па дэманізацыі Рэспублікі Беларусь, спрабуюць у вучэннях АДКБ знайсці нейкія канспіралогіі. «Магу адразу сказаць: не трэба шукаць канспіралогіі, гэтыя вучэнні планавыя, адкрытыя, — падкрэсліў ён. — Яны штогод праводзяцца ў адной з краін Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспецы. Асноўная задумка, мэта вучэнняў — знайсці шляхі і спосабы процідзеяння выклікам і пагрозам, якія могуць узнікнуць менавіта ў краінах АДКБ».

Згодна са сцэнарыем, перад пасадкай самалётаў у раён аэрадромных участкаў дарог вышлі падраздзяленні Узброеных Сіл, у тым ліку сіл спецыяльных аперацый і тэрытарыяльнай абароны. Іх задача — забяспечыць на далёкіх і блізкіх подступах прыкрыццё ад дзеянняў незаконных узброеных фарміраванняў і дыверсійна-разведвальных груп умоўнага праціўніка. Паветранае прыкрыццё і разведку мясцовасці выконвае пара баявых верталётаў Мі-24, ад сродкаў паветранага нападу ўмоўнага праціўніка раён аэрадромнага ўчастка дарогі прыкрываюць два знішчальнікі Су-30 СМ.

Адным з асноўных эпізодаў гэтага этапу вучэння стала неспрэчна пасадка ваенных самалётаў Ан-26, Су-25, Як-130 і Су-30 СМ на трасу М1. Прыкрыццё выканання заходаў на пасадку паветраных судоў аказалі верталёты Мі-24 і самалёт Су-30 СМ. Дарэчы, падчас вучэння ўпершыню на аэрадромны ўчастак дарогі выканана пасадка на самалёце Су-30 СМ. Сярод пілотаў — авіятары, якія ўжо ажыццяўлялі гэты найскладанейшы элемент баявой падрыхтоўкі дагэтуль, а таксама маладыя лётчыкі, якія ўпершыню ажыццяўлялі пасадку на аэрадромны ўчастак дарогі.

Пасля манёўраў **міністр абароны Віктар ХРЭНІН** уручыў лётчыкам узнагароды. Як звярнуў увагу кіраўнік абаронага ведамства, на плане вучэнняў адпрацоўвалася адно са складаных пытанняў, якое дазваляе навучаць і трэніраваць лётчыкаў для павышэння жыццёвай авіяцыі, яе разгрукіравання. Пасадка на авіяцыйны ўчастак дарогі, па яго словах, — вельмі складанае мерапрыемства, што патрабуе засяроджвання, намаганняў усіх структур, якія прымаюць удзел у ім.

У размове з журналістамі міністр абароны заўважыў, што

У той жа час Віктар Хрэнін расказаў, што 17 верасня заяўлены вучэнні ў Польшчы. Пачынаюцца вучэнні НАТО ў Латвіі з прыцягненнем больш за восем тысяч чалавек. «Яны нас не запрашаюць. Мы заўсёды стараемся знаходзіцца на сувязі», — заўважыў ён.

Міністр расказаў, што на мінулым тыдні адбыўся выпадак, калі баявы верталёт узброеных сіл Польшчы парушыў Дзяржаўную граніцу Рэспублікі Беларусь. «Гэта не што іншае, як нізкая падрыхтоўка лётчыка, — рэзюмаваў Віктар Хрэнін. — У нас захоўваецца ўзаемадзеянне ў рамках забеспячэння бяспекі палётаў. Мы бачылі гэты борт, ведалі, з якой мэтай ён ляціць, — гэта патруляванне дзяржаўнай граніцы. Мы цалкам адсочвалі гэты палёт. Нізкая падрыхтоўка лётчыка не дазволіла выверана прайсці па стужачцы. Ён парушыў дзяржграніцу. У адрэзненне ад нашых агрэсіўных судзьяў мы не разглядаем і не расцэньваем гэта як правакацыю. Мы не палюаем сваё насельніцтва і не сцягваем войскі і авіяцыю з-за гэтага выпадку. Проста кажам: рыхтуючы сваіх лётчыкаў так, каб яны былі прафесіяналамі».

Пасля цырымоніі ўзнагароджвання лётчык Узброеных Сіл Беларусі пад пазыўным «230» расказаў журналістам пра свой палёт: «У рамках вучэнняў выканалі пасадку на аэрадромны ўчастак дарогі экипажам самалёта Су-30 СМ. Дадзеная пасадка была выкананая ўпершыню ў Беларусі. Пасадка адбылася штатна, з ацэнкай на «выдатна». Было хваляюча, таму што адбылася ўпершыню. Гэта — высокая адказнасць. Дзякуючы дакладным дзеянням усё было выканана добра».

Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ,
фота аўтара.

Брэсцкая вобласць.

Вучэнні па ядзернай бяспецы прайшлі на БелАЭС

У межах сумеснага спецыяльнага вучэння ратавальных падраздзяленняў дзяржаў — членаў АДКБ «Скала-2023» на Беларускай атамнай станцыі 4 верасня адпрацавалі мерапрыемствы ўнутранага і знешняга аварыйнага планаў ахоўных дзеянняў пры радыяцыйнай аварыі на станцыі. Згодна з легендай вучэнняў, на АЭС здарылася запраэктная аварыя, у выніку якой быў пашкоджаны шэраг тэхналагічных сістэм і камунікацый станцыяў, а тэрыторыя Астравецкага раёна падверглася забруджванню. Журналісты пабачылі, як у такіх выпадках дзейнічаюць мясцовыя ўлады, службы МНС, МУС, Міністэрства аховы здароўя, самой станцыі, Дзяржкарпарацыі «Расатам», Чырвонага Крыжа.

Тэматыка вучэння вызначана неабходнасцю падтрымкі на высокім узроўні гатоўнасці органаў дзяржкіравання да рэагавання на радыяцыйныя аварыйныя сітуацыі з уплывам выклікаў рэгіянальнай бяспекі.

— На гэтым этапе мы адпрацавалі некалькі найважнейшых задач, што, на нашу думку, з'яўляюцца ключавымі ў галіне бяспекі і абароны насельніцтва, якое пражывае тут і ў краіне ў цэлым. Найперш гэта работа персаналу станцыі — унутраны аварыйны план, які быў складзены на самым пачатку, а цяпер быў практычна адпрацаваны. Персанал справіўся з выкананнем гэтых задач, — адзначыў **Вадзім СІНЯЎСКІ, міністр па надзвычайных сітуацыях**. — Спецыялісты, якія давалі ацэнку мерапрыемствам, таксама выказаліся станоўча.

Былі таксама адпрацаваны элементы і знешняга ахоўнага плана. Галоўным пры гэтым стала апавяшчэнне насельніцтва ў выпадку ўзнікнення аварыі, якія могуць пацягнуць пагрозу жыццю. Гэтыя пытанні адпрацаваны адказна і кваліфікавана, ніякіх праблемных пытанняў не было, дадаў міністр.

Падчас тактыка-спецыяльных вучэнняў па забеспячэнні ядзернай радыяцыйнай бяспекі насельніцтва ў Астравецкім раёне ўзаемадзеянне з органамі выканаўчай улады і сілавымі і праваахоўнымі структурамі адпрацоўвалася на дзесяці пляцоўках.

Журналісты назіралі за работай групы радыяцыйнай разведкі і магчымасцямі перасоўвання радыялагічнай лабараторыі падчас ліквідацыі аварыі на рэактарным абсталяванні. Быў адпрацаваны алгарытм дзеянняў пры тушэнні вертыкальнага сталёнага рэзервуара з дызельным палівам ва ўмовах радыяцыйнага забруджвання мясцовасці.

Сярод уводных задач на станцыі была таксама вучэбная эвакуацыя і адсяленне людзей з вёскі Баброўнікі. Эвакуацыя пачалася пасля сігналаў сістэмы апавяшчэння насельніцтва. Жыхароў пры гэтым папярэдзілі, што «праводзіцца вучэбная эвакуацыя», і раілі ўзяць з сабой дакументы, прадметы першае неабходнасці і адзенне.

Як адзначылі спецыялісты, усе зацвяўленыя службы і ведамствы, якія былі задзейнічаны на вучэннях, справіліся паспяхова.

Ірына СІДАРОК.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Індыйскі мясяцход «Праг'ян» паспяхова выканаў усе пастаўленыя задачы

Аб гэтым паведаміла Індыйская арганізацыя касмічных даследаванняў (ISRO). Паводле інфармацыі ISRO, «Праг'ян» быў пераведзены ў спячкі рэжым, а карыснае нагрукі, якую спецыялісты выкарыстоўвалі для правядзення даследаванняў, адключана. Даняня, атрыманая ў ходзе амаль адзінаццаці дзён работы, былі адпрацаваны на Зямлі з дапамогай перадачы пасадачнага модуля «Вікрам». Навукоўцы разлічваюць працягнуць выкарыстоўваць мясяцход для правядзення даследаванняў. «Цяпер батарэя цалкам зараджана. Сонечныя панэлі накіраваны на атрыманне святла пры наступным узыходзе Сонца, які чакаецца 22 верасня. Прыёмнік уключаны. Спадзяёмся на паспяховае абуджэнне для выканання яшчэ адной серыі задач», — адзначаецца ў паведамленні. Прылуценне пасадачнага модуля з роверам было ажыццяўлена 23 жніўня ў раёне нязвядзенага Паўднёвага полюса Месяца ў рамках праграмы індыйскай міжпланетнай станцыі Chandrayaan-3 («Чандраян-3»). 24 жніўня

ў ISRO паведамілі, што «Праг'ян» спусціўся з платформы пасадачнага модуля і пачаў праводзіць даследаванні на паверхні Месяца. Першапачаткова мсія мясяцхода масай 20 кг была разлічана на 14 змяных сутак. Індыя стала чацвёртай краінай пасля СССР, ЗША і Кітая, якая ажыццявіла пасадку свайго апарата на Месяца.

Прэзідэнт Нігерыі абвясціў аб адкліканні амаль усіх паслоў краіны

Бола Ахмед Адэкунле Цінубу абвясціў аб адкліканні ўсіх паслоў краіны па ўсім свеце, акрамя пастаянных прадстаўнікоў Нігерыі ў ААН у Нью-Ёрку і Жэневе. Такое рашэнне было прынята па выніках аналізу работы нігерыйскіх дыпламатычных устаноў у іншых краінах, паведаміла PIA «Новости» са спасылкай на заяву офіса Цінубу ў сацсетцы X (былая Twitter). Паводле даных офіса, рашэнне прэзідэнта ўступіла ў сілу з 2 верасня. Паводле заявы, пастаянныя прадстаўнікі Нігерыі пры ААН у Нью-Ёрку і Жэневе не будуць адкліканы з-за маючай адбыцца сесіі Генасамблеі ААН, якая будзе праходзіць з 19 верасня.

«Прэзідэнт поўны рашучасці забяспечыць эфектыўнасць і якасць аказання паслуг (консультамі і пасольствамі Нігерыі. — **Рэд.** грамадзянам, рэзідэнтам і патэнцыяльным гасцям», — адзначаецца ў заяве офіса Цінубу.

Прэм'ер-міністр Ізраіля заявіў аб планах будаўніцтва сцяны на граніцы з Іарданіяй

Аб гэтым паведамляецца ў яго афіцыйным Telegram-канале, перадае ТАСС. «Мы будавалі загараджальныя збудаванні на паўднёвай граніцы з Егіптам і спынілі і працягнулі будаванні на ўсходняй граніцы з Іарданіяй, каб прадухіліць пранікненне з той тэрыторыі таксама», — заявіў Нетаньяху. Прэм'ер адзначыў, што будаўніцтва сцяны на граніцы з Егіптам прадухіліла пранікненне звыш мільёна нелегальных мігрантаў з Афрыкі, што, паводле яго слоў, «магло знішчыць» Ізраіль. Як вядома, у 2013 годзе завяршылася ўзвядзенне 230-кіламетровага суцэльнага загараджальнага бар'ера ўздоўж граніцы з Егіптам ад прыгарадаў Эйлата каля Чырвонага мора да граніцы з сектарам Газа ў Міжземнага. Будаўніцтва доўжылася ўсяго два гады замест запланаваных чатырох, кошт склаў 1,6 мільярда шэкеляў (які коштаваў \$420 млн).

ПАШТАЛЬЁН — ПРАФЕСІЯ ПАВАЖАНАЯ

На сёння ў склад Воранаўскага УПС уваходзяць 17 дзеючых аб'ектаў паштовай сувязі: два гарадскія аддзяленні, адзін перасоўны пункт і вясковія аддзяленні. Сярэдняя спысачная колькасць супрацоўнікаў — 53 чалавекі. І гэта на раён, у якім пражывае каля 22 тысяч чалавек, а яго тэрыторыя займае 1470 квадратных кіламетраў. Аб тым, як працуе калектыву участка, карэспандэнт «Звязды» расказаў начальніку Воранаўскага УПС Зафія ВІЛЬБІК.

— Приёмна, што ў калектыву кожны год да нас прыходзяць маладыя спецыялісты, — адзначыла Зафія Станіславаўна. — Напрыклад, летась мы прынялі двух новых супрацоўніц. Адна з іх ужо прызначана начальнікам аддзялення сувязі. Гэта добрая спецыялістка, працуе адказна і добрасумленна. Калектыву паступова аднаўляецца.

Каб людзям было прыёмна наведваць аддзяленні паштовай

сувязі, у іх рэгулярна праводзіцца касметычны рамонт, устаўляюцца новыя мэбля. Так, апошнім часам прыкметна абнавілася аддзяленне ў Доцішках. А ў аддзяленні «Жырмуны» нядаўна з'явіўся паштамаркет са свабодным доступам кліентаў да тавараў, што адразу павялічыла тавараабарот.

У раёне працуюць дзве машыны мотадастаўкі. Акрамя таго, што на іх дастаўляюцца пенсіі, у сельскія населеныя пункты яны едуць поўнацю запаленыя таварам — прадметамі першай неабходнасці. У шасці аб'ектах паштовай сувязі маецца халадзільнае абсталяванне, і таму мы маем магчымасць гандляваць мяснымі прадуктамі. Практычна ўсе тавары, якія прапаўваем выскоўца, карыстаюцца вялікім попытам. І харчовыя, і гаспадарчыя.

Па словах начальніка УПС, мясцовыя жыхары з вялікай павагай і нават любоўю адносяцца да працаўнікоў пошты. Зусім нядаўна група вясцоўцаў — пенсіянераў — накіравала на імя кіраўніцтва УПС

калектыву падзяку паштальёну Таццяне Маркевіч за добрасумленную працу і клопатлівых адносін да людзей. А гэта — сведчанне таго, што воранаўскія паштальёны сваю работу выконваюць на высокім, якасным узроўні. Як удакладніла Зафія Станіславаўна, за той перыяд, калі яна ўзначаліла Воранаўскі УПС, тады яшчэ РВПС, у 2005 годзе, на яго супрацоўнікаў не было ніводнай скаргі. А падзяк было шмат.

— Літаральна кожны супрацоўнік Воранаўскага УПС заслужвае добрага слова, — падкрэсліла суразмоўніца. — Сярод найбольш вопытных і заслужаных працаўнікоў можна назваць начальніка АПС Валянціну Адамоніс, Ірыну Грыгульсву, Людмілу Барысевич. Не магу не назваць аднаго з нашых старэйшых і найлепшых начальнікаў АПС Галіну Сідаровіч. Вопытныя працаўнікі — аснова нашага калектыву. Дзякуй ім за тое, што сваім багатым вопытам яны шчодро дзяліцца з моладзю! Побач з такімі людзьмі я

заўсёды адчуваю сябе ўпэўнена і спакойна.

Добра зарэкамендавалі сабе і такія супрацоўніцы, як Ганна Бойніс, Вікторыя Літвіновіч, Тамара Русак. Акрамя добрасумленнай працы яны актыўна ўдзельнічаюць і ў грамадскім жыцці калектыву. Часам дзіўзіцца, як яны ўсё паспяваюць?!

Хацелася б, каб тая добрая адносіны, якія склаліся ў калектыве паміж людзьмі, працягваліся і далей. Каб тая энергія, якая прысутнічае ў нашых супрацоўнікаў, не страчвалася. Каб і ў рабоце, і ў прафсаюзнай дзейнасці, і ў конкурсах прафесійнага майстэрства яны паказвалі найлепшыя вынікі. Дарчы, некаторыя нашы супрацоўнікі ў такіх спаборніцтвах займалі высокія месцы на абласным узроўні і прадстаўлялі Гродзенскі абласны філіял РУП «Белпошта» на рэспубліканскім конкурсе. Ну, а галоўным нашым дасягненнем я лічу тое, што двойчы калектыву Воранаўскага УПС быў занесены на раённую Дошку гонару.

«Я ГАНАРУСЯ СВАІМ КАЛЕКТЫВАМ», — сцвярджае начальнік АПС № 2 горада Петрыкава Алена ЮРКАВЕЦ

Па яе словах, у аддзяленні працуюць старанныя добрасумленныя людзі, якія на высокім прафесійным узроўні выконваюць свае службовыя абавязкі.

Фота Алены ДІДЖАНОК

Усяго ў калектыве налічваецца 14 супрацоўнікаў. А абслугоўваюць яны большую частку насельніцтва раённага цэнтру, у якім пражываюць больш за 10 тысяч чалавек.

— Наш калектыву — гэта своеасаблівы сплаў маладоці і досведу. Тут працуюць такія вопытныя работнікі, як Валянціна Худая і Ганна Родзіна. Яны нямаюць зрабіць для падрыхтоўкі маладых супрацоўнікаў, шчодро дзяліліся з імі прафесійнымі ведамі і досведам.

Трэба сказаць, што і маладыя работнікі ўжо зарэкамендавалі сябе з лепшага боку. Напрыклад, сёстры Марыя і Ніна Перарэшкі. Аб гэтым сведчаць вынікі апошняй падпісной кампаніі. Іх штодзённую работу з падпісчыкамі я магу ахарактарызаваць толькі як узорную.

Нягледзячы на тое што наш калектыву пераважна жаночы, у яго ўдала ўвайшлі і з задавальненнем працуюць у якасці паштальёнаў трое хлопцаў: Руслан Цімашышын, Яўген Грыб і Эдуард Харнакці. Ад гэтага калектыву стаў толькі больш дружны і згуртаваны.

У ШКОЛУ РАЗАМ З «БЕЛПОШТАЙ»

У «Паштовым салоне» сталічнага паштамта адбылося святочнае мерапрыемства.

Прытрымліваючыся добрай традыцыі, «Белпошта» сумесна з першаснай прафсаюзнай арганізацыяй ва ўрачыстай атмасферы ўручылі першакласнікам са шматдзетных сем'яў першыя партфелі з усім неабходным для школьных будняў. Мерапрыемства правяла **начальнік выдавецтва цэнтру «Марка» РУП «Белпошта» Ірына ШЫПІЛАВА.**

З прывітальным словам да першакласнікаў і іх бацькоў звярнулася **намеснік генеральнага дырэктара па эксплуатацыйнай дзейнасці Алена ДРАЗДОВІЧ:** «Дарагія сябры! Хачу пажадаць выдатнай вучобы, цікавых урокаў і яркіх уражанняў. Перад вамі адчыняюцца новыя дзверы і новыя распачытаванні. Пспехаў!»

Старшыня першаснай прафсаюзнай арганізацыі прадпрыемства Аняжэлі ДРОБАВА адзначыла, што «такія мерапрыемствы сталі на прадпрыемстве традыцыйнымі. Дзякуючы зладжанай працы першаснай прафсаюзнай арганізацыі і прадпрыемства, мы нікога не пакідаем без увагі і дапамогі. Сёння, каб вы ішлі з выдатным настроем, мы падрыхтавалі для вас забаўляльную праграму і, вядома, падарункі, у якіх сабраны ўсё самае неабходнае будучаму першакласніку!»

Добры настрой напярэдадні Дня ведаў юным першакласнікам дарыў самы сапраўдны паштовы ганец Іван Кавалеўскі. Таксама дзеці з задавальненнем уключыліся ў захапляльны збор пазлаў па матывах паштовых марак на інтэрактыўнай панэлі. Дарчы, за правільных адказаў і складзеных пазлы першакласнікам уручалі паштовыя сувеніры.

Матэрыялы падрыхтаваў Сяргей РУЧАНАЎ.

Камунікабельнасць, дабрыня, спагадлівасць

Менавіта такія прафесійнымі і чалавечымі якасцямі павінны валодаць супрацоўнікі пошты. Гэта адзначылі прадстаўнікі Іўеўскага участка паштовай сувязі Лідскага РУПС у размове з карэспандэнтам «Звязды».

Надзяе АЛЕЙНІК, спецыяліст па паштовай дзейнасці АПС «Іўе-1»:

— Родам я з горада Масты. А сюды, у Іўе, пераехала на радзінку мужа пасля заканчэння Гродзенскага дзяржаўнага сельскагаспадарчага ўніверсітэта. Пасля дэкрэтнага адпачынку ўладкавалася працаваць на пошту і ніводнага разу не пашкадавала. У сістэме паштовай сувязі працую амаль ужо 10 гадоў. Пачынала з простага апэратара, а цяпер з'яўляюся спецыялістам па паштовай дзейнасці.

Да новай працы прывыкла хутка, хоць часам было нялёгка, а ў калектыве мяне сустрэлі вельмі добра. Асабліва добрыя словы хачу выказаць Марыне Станіславаўне Венцель, якая і да сёння з'яўляецца начальнікам аддзялення сувязі. Яна і стала маім галоўным настаўнікам, я ёй многім абавязана ў прафесійным плане. Ды і чалавек проста выдатны. Менавіта яна прывяла мне такую прафесійную рысу, як адказнасць. За гэта магла спытаць строга.

Самая прыёмная ў маёй прафесіі — магчымасць мець зносіны з мноствам людзей, і гэта мне больш за ўсё падабаецца. Лічу, што для прадстаўніка

маёй прафесіі неабходныя такія якасці, як камунікабельнасць, дабрыня, спагадлівасць. Калі ў мяне з'яўляецца магчымасць чым-небудзь дапамагчы чалавеку, я адчуваю сапраўднае задавальненне.

Аднойчы я афармляла міжнародную пасылку, калі не памыліся, у Ірландыю. Усё зрабіла як трэба, і было вельмі прыёмна, калі ўдзячны адпраўнік пакінуў на мяне пісьмовую падзяку. Гэта добра, калі людзі шануюць нашу працу, з павагай ставяцца да паштовых работнікаў. Адзначу, што аперацыі, якія мы ажыццяўляем, бываюць розныя. Адно праводзяцца хутка, іншыя займаюць пэўны час. Хацелася б, каб усе нашы кліенты ставіліся да гэтага з разуменнем, паважалі і нас, і адзін аднаго. Дзякуючы новаму праграмунаму забеспячэнню працоўныя працэсы на пошце апошнім часам паскорыліся, павялічылася якасць абслугоўвання.

Хачу дадаць, што калектыву нашага Іўеўскага аддзялення паштовай сувязі дружны. Я з задавальненнем бяру ўдзел у розных грамадскіх мерапрыемствах, напрыклад нядаўна ўдзельнічала ў спартыўных спаборніцтвах. А яшчэ мне цікава ўдзельнічаць у конкурсах прафесійнага майстэрства, якія праводзяцца ў сістэме РУП «Белпошта».

Валянціна КЛІМАШЭЎСКАЯ, паштальёна АПС «Іўе-1»:

— Нарадзілася і вырасла я ў Іўі, тут жыў і да сёння. У паш-

товым аддзяленні я ўжо шэсць гадоў. Да гэтага працавала ў сістэме рытуальных паслуг. Калі прапанавалі ўладкавацца на пошту, доўга не разважала. Прышлыла, напісала заяву і не шкадую аб зробленым выбары.

Не збытантэжыла і тое, што паштальёну ўвесь дзень даводзіцца працаваць на гагах. Выконвала абавязкі старанна і добрасумленна. Толькі вось цяпер пачала адчуваць, што працаваць стала цяжэй. Нічога не зробіш — узрост усё ж адбіваецца. Але ж запал не спадае!

На маім участку ў асноўным дамы шматпавярховыя. Людзі жывуць розныя, і з усімі трэба, што называецца, знайсці агульную мову. З пачатку маёй дзейнасці ў якасці паштальёна было даволі цяжка, некалькі разоў прыходзілі думкі адмовіцца ад такой працы. Але з часам усё нейкім чынам налазілася, людзі прывыклі да мяне, а я — да іх. І праблемы засталіся ў мінулым.

Добрая ўспаміны захоўваю аб маёй настаўніцы — паштальёне Ганне Віктараўне Амбражэвіч. Гэта быў чалавек адданы сваёй працы. Нават, дагэтушы пенсіённага ўзросту, яна працавала на пошце яшчэ некалькі гадоў. Галоўнае, чаму яна мяне навучыла, — цярпенне. А яшчэ — арганізоўваць падпіску на перыядычныя выданні.

Вельмі падабаецца, што людзі пажылога ўзросту адносяцца да мяне з павагай і нават з любоўю. Яны заўсёды спытаюць пра здароўе, у мароз прапануюць пасядзець пагрэцца. Адносяцца, як гаворыцца, з душой. Ды і я адказваю ім узаемнасцю.

У сям'і ў мяне дзве дачкі. Малодшая вучыцца ў сямым класе, а старэйшая Алена, што прыёмна, пайшла па маіх слядах і таксама працуе паштальёнам. Шчыра прызначаю, я ёй зайдзючы: яна поўная сіл і энергіі, і асноўны працоўны шлях у не наперадзе.

Шампіньёны на торфе і сістэма «стоп-газ»

ДЗЯРЖАЎНА-ПРЫВАТНАЕ ГРЫБНОЕ ПАРТНЁРСТВА

Прыватны бізнес і дзяржструктура ў асобе прадпрыемства «Брэстаблгаз» пачалі сумеснае партнёрства па вырабе покрывнай глебы і шампіньёнаў у канцы 2022 года. За сем месяцаў было рэалізавана восем тысяч тон покрывнай глебы (пад гэты прадукт было падабрана спецыяльнае радодзішча).

Ідэя па стварэнні імпартазамышчальнага праекта з'явілася з-за санкцыйнага ўплыву (уся покрывная глеба раней увозілася з Польшчы) і цанавога пытання. Аказалася, што стварыць уласную прадукцыю можна на аснове айчыннага торфу, расказаў **Аляксей КУШНАРЭНКА**, генеральны дырэктар аб'яднання «Белпаліўгаз»:

— Мы звярнуліся да прадстаўнікоў грыбнога бізнесу, якім у краіне займаецца некалькі дзясяткаў фермерскіх гаспадарак. З боку прадпрыемства былі прадстаўлены тэхналогія і абсталяванне, з нашага (дзяржаўнага) — сыравіна і вытворчая пляцоўка. І гэта працавала. Прыбытак мы дзелім паліпам.

Сёння вырабляемая прадукцыя забяспечвае патрэбы ўсіх грыбаводаў краіны, думуючы над экспартам у Расію і гатовы стварыць падобныя вытворчасці на іншых пляцоўках «Белпаліўгаза».

— Каб грыбы раслі і сілкаваліся, у торф трэба дадаваць спецыяльныя інгрэдыенты. Вырабляемая покрывная глеба замяняе звычайную зямлю. Са стэлажа ў два квадратныя метры, дзе на 170 кілаграмаў кампосту паложана пяць сантыметраў покрывнай глебы, можна сабраць 64 кілаграмы шампіньёнаў за цыкл жыцця грыба (43 дні). Гэта экалагічна чысты прадукт, які можна есці нават сырым, — расказаў пра гаспадарку **Віктар РУЖЫН**, дырэктар таварыства «Элгма-Інвест», адкусваючы грыб. — Каб

ны прадукт узрастае, грыбы прадэмаць амаль «з колаў». Вытворчасць разлічана на 40 тысяч тон у год: да канца 2023-га мы плануем выйсці на 25 тысяч тон (патрэбы краіны), а налета — на поўную магутнасць.

БАСАНОЖ У КАЦЕЛЬНАЙ

Акрамя цэха па вырабе покрывнай глебы і шампіньёнаў, у торфабрыкетным вытворчым упраўленні «Бярозаўскае» працуе завод па вырабе паліўных брыкетаў і тарфяной «сушонкі» магутнасцю да 40 тысяч тон у год. Гэта танная і якасная сыравіна, сцвярджаючы на прадпрыемстве.

Абсталяванне тут пастаянна мадэрнізуецца. У 2007 годзе, напрыклад, мадэрнізацыя паліўна-сушыльнага комплексу дазволіла прадпрыемству цалкам адмовіцца ад выкарыстання прыроднага газу. Уся прадукцыя, якая пакуецца ў тэрмаўсадачную плёнку, рэалізуецца: 30% — паліўна-забеспячальным арганізацыям, каля 40% — цэментным заводам. Торф з палёў дастаўляецца на прадпрыемства па 23 кіламетрах вузкакалейкі (каля дзесяці тон сыравіны ў кожным вагончыку).

У 2020-м была мадэрнізавана кацельная, якая ў асенне-зімовы перыяд працуе на фрэзерным торфе

аб'ём прадукцыі можна адсочваць па экранам.

ЗАМЕНА, НЕЗАЎВАЖНАЯ ДЛЯ СПАЖЫЎЦА

У склад аб'яднання «Белпаліўгаз» уваходзіць 27 арганізацый: сем газазабеспячальных, 11 торфапрацоўчых заводаў, дзве арганізацыі перапрацоўчай прамысловасці, будаўнічы холдынг

за 700 кіламетраў газаводу розных ціскаў і дыяметраў, якія круглы год павінны знаходзіцца пад ціскам, каб забяспечалася іх работа, так што газавікі фактычна былі вымушаны зрабіць сістэму «стоп-газ», каб забяспечыць камфорт і спажыву, і сабе.

— Такую сістэму пачалі выкарыстоўваць гадоў пяць таму. Яна дазваляе праводзіць работы без спынення падачы газу спажыву і адключаць неабходны ўчастак газаводу. Адна з пераваг сістэмы — адсутнасць дыскамфорту ў людзей, бо яны часам нават не заўважаюць і не ведаюць, што ішлі нейкія работы, — падзяліўся **Юрый ВАЙТОВІЧ**, начальнік Івацэвіцкага раёна газазабеспячэння. — Акрамя таго, гэта дазваляе забяспечыць бяспеку падчас работ, скараціць працазатраты (неабходна значна менш работнікаў) і знізіць тэрміны выканання работ. Брэсцкая вобласць больш за 60 гадоў эксплуатае газаводы, якія знаходзяцца пад зямлёй, і, калі прыходзіць час мяняць абсталяванне, сістэма вельмі дапамагае. Такіх сістэм у вобласці тры.

ЗМЯНШЭННЕ ГАЗУ І ПАВЕЛІЧЭННЕ ТОРФУ

Аб'ёмы спажывання прыроднага газу ў Беларусі скарачаюцца — за сем месяцаў сёлета ўжыта каля 85% аб'ёму газу ад узроўню мінулага года, а ў цэлым за 2023-і запатрабаваны аб'ёмы ацэньваюцца ў 16,7 млрд м³ пры леташнім узроўні ў 19 млрд.

— Асноўны фактар, які паўплывае на змяншэнне, — работа беларускай атамнай станцыі (з моманту яе ўключэння вырабавана 18,5 млрд кВт-г электраэнергіі). Гэты аб'ём будзе генерывавацца штогод, што дазволіць замяшчаць 4,5-5 млрд м³ прыроднага газу. На змяншэнне ўжывання газу таксама уплываюць энергазберагальныя і энергаэфектыўныя мерапрыемствы, якія ажыццяўляюцца арганізацыямі краіны. Аказвае ўплыў і павелічэнне выкарыстання мясцовых відаў паліва, пераход асобных цеплакрыніц на шчэпкі, фрэзерны торф, пелеты, — расказаў **міністр энергетыкі Віктар КАРАНКЕВІЧ**. — Пры гэтым мясца павелічэнне выкарыстання газу асобнымі прадпрыемствамі, што

звязана з павелічэннем аб'ёму вырабу прадукцыі, якая запатрабавана на знешніх рынках і ўнутры краіны, а таксама стварэннем новых вытворчасцяў, дзе ў межах тэхналагічнага працэсу выкарыстоўваецца прыродны газ.

Айчынным тарэфанкі актыўна асвойваюць азіяцкі рынак, у прыватнасці кітайскі. Летас туды быў адпраўлены першы чыгуначны састаў, сёлета ўжо сфарміраваны другі, і такая работа працянецца.

— Узровень газіфікацыі прыродным газам у Беларусі складае 83%. Тарфяная прадукцыя экспартуецца ў 18 краін свету. За паўгода сёлета эксперт тавараў «Белпаліўгаза» склаў 24,6 мільярд паліўнага раёна (123% да леташняга ўзроўню). З торфапрадукцыі мы выйшлі на біржу і здзейснілі 26 біржавых здзелак (прадалі 15 тысяч тон на мільён сто тысяч долараў). Рытуна выходзіць на расійскі рынак — адкрытае прадстаўніцтва праектнага інстытута «Белдзіпрапаліўгаз» у Расійскай Федэрацыі, а холдынг «Белгазбуд» прыступіў да газіфікацыі Смаленскай вобласці. Адпрацаваны кантракт на 25 мільярд рублёў і заключаны аналагічны. Мы захавалі савецкую спадчыну, але трансфармавалі яе і паставілі на новыя рыўкі, таму адбываецца актыўная лічбавізацыя газавой і тарфяной галіны. Ужо распрацоўваецца стратэгія развіцця нашай сістэмы на перыяд 2025—2030 гадоў.

Цяпер энергетыкі рыхтуюцца да асенне-зімовага перыяду. Вядуцца работы па замене на асноўным тэхналагічным абсталяванні. 70 адзінак электратэхнічнага і цеплатэхнічнага абсталявання ўжо адрамантавана, як і прыкладна на сто кіламетраў цепласетак (у асноўным магістральных). Сфарміраваны неабходны запас паліва ў энергасістэме. Праведзена дыягностыка каля 6,5 тысяч падземных газаводу, замяненна больш за трыста адзінак газаразмержвальнага абсталявання з перыядам эксплуатацыі звыш дваццаці гадоў, ацэнены стан каля сямісот кіламетраў падземных газаводу, якім больш за 40 гадоў. Пашпарты гатунацы атрымала амаль 80% цеплакрыніц і спажывуцёў цеплаэнергіі.

Ірына СІДАРОК, фота аўтара.

атрымліваць грыбы круглы год, у памяшканні трэба падтрымліваць адпаведны кліматычны ўмовы: тэмпература 24 градусы і пэўную вільготнасць. І попят на дадзены

вільготнасцю каля 45%. Паліва падаецца ў аўтаматычным рэжыме. Чысціцца ў кацельнай такой, што Уладзімір Цігоў, начальнік участка энергетыкі, быў падчас наведвання аб'екта журналістамі ў шкарпэтках, а ўсе тэхналагічныя працэсы, вільготнасць, тэмпературу ў печы,

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Імёны ў навуцы

«МАЛАДЫ ДАСЛЕДЧЫК ПАВІНЕН БЫЦЬ СВАБОДНЫМ І СМЕЛЫМ»

Юрый АГАНЕСЯН — легенда ядзернай фізікі. Яго імем названы апошні з адкрытых элементаў табліцы Мендзялеева — інертны газ аганесон пад нумарам 118. Гэта сёння самы цяжкі хімічны элемент, створаны чалавекам, адкрыццё якога пацверджана. Пры жыцці такога гонару былі ўдасцены ўсяго два чалавекі: акрамя Юрыя, гэта быў амерыканскі фізік Глен Сібарг, які даў сваё імя элементу пад нумарам 106 у 1997 годзе. Аганесян адкрыў новы клас ядзерных рэакцый — халоднае зліццё масіўных ядраў, якое ўжываюць для сінтэзы новых элементаў навукоўцы ўсяго свету.

Акадэмік РАН, доктар фізіка-матэматычных навук, Юрый Аганесян — навуковы кіраўнік сусветна вядомай Лабараторыі ядзерных рэакцый імя Г. М. Флэрава Аб'яднанага інстытута ядзерных даследаванняў у Дубне. Ён прымаў удзел у работах па сінтэзе 104-, 105- і 106-га элементаў табліцы Мендзялеева і кіраваў адкрыццём хімічных элементаў ад 113-га да 118-га ўключна. Заснаваў новы навуковы кірунак — фізіку цяжкіх іонаў сумесна з акадэмікам Георгіем Флэравым.

Фабрыка звышцяжкіх элементаў, створаная па ініцыятыве навуковага кіраўніка Лабараторыі ядзерных рэакцый акадэміка Юрыя Аганесяна, утрымлівае сусветнае лідарства ў галіне сінтэзы і вывучэння ўласцівасцяў звышцяжкіх элементаў. За час дзей-

у Юрыя Аганесяна — мноства навуковых рэгалій і званняў. Сёлета слаўтаму фізіку споўнілася 90 гадоў. У дзень юбілею стала вядома, што акадэмік заснаваў штогадовую прэмію «Аганесон» для маладых навукоўцаў. Яна накіравана на заахвочванне маладых вучоных і спецыялістаў, якія дасягнулі поспеху ў тэарэтычных і эксперыментальных даследаваннях у галіне фізікі, хіміі, біялогіі і прыкладных задач. Акрамя гэтага, праміям будучы адзначацца навуковыя журналісты і папулярныя тэарыяты навуцы.

Юрый Аганесян часта выступае перад маладзёжнай аўдыторыяй. А ў Дзень ведаў яго слухачамі сталі студэнты ў супрацоўнікі навуковых устаноў БДУ. Знакаміты навуковец падрыхтаваў для іх экскурс у гісторыю ядзернай фізікі,

ніваючы паміж сабой. І больш за дзве тысячы гадоў гэты погляд на ўладкаванне навакольнага свету заставаўся нязменным.

У пачатку XIX стагоддзя Джон Дальтан агучыў тэорыю, паводле якой атамныя служачы будаўнічымі цаглінкамі для малекул, з якіх і складаецца ўсё ў свеце. Ён увёў паняцце «атамная вага», стварыў для яго метад разліку і склаў першую ў свеце табліцу суданосін атамных мас для 36 вядомых на той час хімічных элементаў.

А ў 1869 годзе Дзмітрый Мендзялееў склаў перыядычную табліцу з 63 вядомых у яго час хімічных элементаў. Ён выявіў, што іх уласцівасці залежаць ад іх атамнай вагі і паслядоўна мяняюцца праз кожныя восем нумароў.

Па меры развіцця навуцы змянялася ўяўленне аб граніцах і формах матэрыялаў. З'явілася гіпотэза аб магчымым існаванні звышцяжкіх элементаў. Сінтэзаваць звышцяжкія хімічныя элементы навукоўцы пачалі яшчэ ў 40-я гады мінулага стагоддзя. Першымі элементамі сталі нептуний і плутоній, якім прысвоілі нумары 93 і 94 у табліцы Мендзялеева. З таго часу яна пашырылася. Звышцяжкія элементы створаны штучна, у прыродзе іх не існуе. Для вопыту бяруць два атамны з агульным лікам пратонаў, эквівалентным колькасці пратонаў у ядры будучага новага элемента, і на высокай хуткасці сутыкаюць іх у паскаральніку. Пры пападанні аднаго ядра ў іншае адбываецца іх зліццё, і ўзнікае спраўды новы элемент. «Непасвячонаму здаецца, што працэс просты і нават прымітыўны, аднак насамрэч ён можа займаць гады навуковых

эксперыментаў», — кажа акадэмік Аганесян.

У вучонага часта пытаюцца: а якая карысць ад гэтых адкрыццяў фізікаў? На што ён звычайна адказвае: патрэбны час для таго, каб вынікі таго ці іншага адкрыцця былі б вывучаны настолькі добра, каб зразумець, які і дзе іх можна прымяніць. Але любое адкрыццё патрабуе неардынарных сродкаў. Яно, як правіла, не ляжыць на паверхні, да яго трэба ісці доўга. І па ходзе трэба вырашыць мноства праблем: і навуковых, і тэхнічных, якія да гэтага часу не ўзнімаюцца. Практычная карысць гэтых адкрыццяў заключаецца найперш у тым, што такія даследаванні падцягваюць за сабой новыя тэхналогіі.

Дарчы, у Юрыя Аганесяна вельмі цікавы лёс у навуцы. Па сямейнай традыцыі ён планавай стаць архітэктарам, але разам з сябрамі падаў дакументы ў МФІ. І ні разу пра гэта потым не пашкадаваў, хоць і твораццю паралельна таксама спрабаваў пэўны час займацца.

«Лідар — той, на каго глядзяць і вучацца, яму давяраюць, за ім ідуць, — кажа Юрый Аганесян. І прыводзіць у прыклад акадэміка Георгія Флэрава. — Флэраў мяне не вучыў — я вучыўся, глядзячы на яго». Юрый Аганесян звяртаўся да мэра Масквы з прапановай на станцыі метро «Дынама» павесіць таблічку: «Тут у 1940 годзе маладымі фізікамі К. А. Петражком і Г. М. Флэравым, якія працавалі пад кіраўніцтвам І. В. Курчатава, была ўстаноўлена новая з'ява — самаадвольнае дзельненне ўрану на дзве часткі». На жаль, але памяты знак там пакуль не з'явіўся.

Мы пацікавіліся ў Юрыя Аганесяна, якімі якасцямі павінен валодаць паспяхова вучоны?

— Навуку наперад павінны рухаць маладыя, — упэўнена кажа ён. — А малады вучоны павінен быць найперш свабодным, інакш нельга займацца навукай, і смелым. Заўважу, што смеласць мае на ўвазе наўнянасць ведаў, бо без іх, на адных толькі амбіцыях, далёка не пойдзеш. Пры гэтым трэба разумець, што быць вучоным вельмі цяжка. Навуковы пошук — як пошук грыбоў у лесе: у адзін бок пайшоў — нічога не знайшоў. Пайшоў у другі бок — зноў не знайшоў. Калі са ста спроб у цябе сем удалых, то ты геній. Не кожны пагодзіцца жыць у такіх умовах... Каб дасягнуць поспеху, патрабуюцца прымяненне розных падыходаў. Наша старшае пакаленне нямаела сіл прыкласці для таго, каб выцягнуць фізіку на цяперашні высокі ўзровень, але далей справа за маладымі. Цяпер на нашай Фабрыцы звышцяжкіх элементаў працуе шмат моладзі. За імі будучыня. У мяне часта пытаюцца, як стварыць творчы клімат. Шчыра кажу, што я не ведаю, што такое творчы клімат і як яго ствараць. Гэта, напэўна, штосць не матэрыяльнае, а, хутчэй, духоўнае.

«Фізіка сёння развіваецца вельмі імклівым тэмпамі, — падкрэслівае Юрый Аганесян. — Я маю на ўвазе ядзерную фізіку, фізіку часціц, астрафізіку. Там адкрыцці ідуць адно за адным. Мяркую, што рэчанынасць аперэдае нашы фантазіі. І тое, што сёння здаецца нам звышцяжкім, праз дзесяць гадоў будзе банальным».

На пытанне, а колькі наогул можа быць элементаў у табліцы Мендзялеева і дзе знаходзіцца мяжа матэрыяльнага свету, сёння адказвае навука, якая называецца «квантавая электрадынаміка». Згодна з тэорыяй, колькасць элементаў можа дайсці да 173, можа быць, да 174. «Мы атрымалі 118-ы элемент і сур'езна думаем пайсці далей на 120-ы, але да 170-га яшчэ вельмі вялікая дыстанцыя. Аднак я спыняцца не збіраюся, — усміхаецца паважаны вучоны. — Якімі ўласцівасцямі будучы валодаць новыя элементы, пакуль можна толькі здагадвацца...»

Надзея НИКАЛАЕВА, фота аўтара.

насці «фабрыкі» ў Лабараторыі ядзерных рэакцый у 2020—2022 гадах упершыню ў свеце былі атрыманы пяць новых ізатопаў звышцяжкіх элементаў. Перадачы даследчы комплекс, якім кіруе акадэмік Юрый Аганесян, задае новыя стандарты ў галіне сінтэзы і вывучэння ўласцівасцяў звышцяжкіх элементаў.

яго выступленне было прысвечана новым элементам табліцы Мендзялеева. Ён нагадаў, што навука аб атаме ўзнікла яшчэ ў антычную эпоху. За 400 гадоў да нашай эры грэчаскі філосаф Дэмакрыт выказаў здагадку, што ўсё ў навакольным свеце складаецца з драбнотных непадзельных часціц — атамаў, якія ўзаемадзей-

3 нагоды

ДАТА, ЯКУЮ ПАВІННА ВЕДАЦЬ УСЯ МОЛАДЗЬ

17 верасня ў краіне адсвяткуюць Дзень народнага адзінства. Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі падрыхтаваў некалькі праектаў, прымеркаваных да гэтай даты. Адзін з іх стартаваў учора. Штогадовая грамадска-палітычная акцыя «Беларусь адзіная» пачалася ў Маладзечне, расказаў першы сакратар ЦК БРСМ Аляксандр ЛУК'ЯНАЎ.

Потым эстафету прымуць Бяроза, Светлагорск, Орша, Ліда, Магілёў. Завершыцца праект 14 верасня ў Мінску. За гэты час у кожным рэгіёне пройдуць сустрэчы з лідарамі Федэрацыйнага прафсаюза, «Белай Русі», БРСМ, БСЖ, Беларускага грамадскага аб'яднання ветэранаў.

Велапрабег «Адзінствам моцная Беларусь», прысвечаны Дню народнага адзінства, пройдзе 12 верасня ў Мінску, паведаміў сакратар ЦК БРСМ Павел АЛЕКСА.

«Велапрабег праходзіць сумесна з Беларускай культурным цэнтрам духоўнага адраджэння Беларускай праваслаўнай царквы па благаслаўленні праціаіерэя Фёдара Поўнага, — расказаў Павел Алекс. — Як чакаецца, прадстаўнікі Саюза моладзі, асноўных канфесій, шэрагу пасольстваў, грамадскіх аб'яднанняў збяруцца ў Храме Усіх Святых у Мінску. У 11.00 у крыпце храма пройдзе літurgia, а затым — велапрабег».

Маршрут праляжа па Мінску. «Мы ўсе разам праедзем да мемарыяльнага комплексу «Трасцянец», дзе ўскладзем кветкі і ўшануем хвілінай маўчання памяць усіх загінулых

у гады Вялікай Айчыннай вайны. Тут жа адбудзецца мітынг, запланавана экскурсія па мемарыяльным комплексе», — паведаміў сакратар ЦК БРСМ.

«Упэўненыя, што велапрабег аб'яднае і згуртуе ўсіх нас, паколькі ён пройдзе пад лозунгам «Адзінствам моцная Беларусь». Мы запрашаем прыняць удзел у нашым велапрабегу ўсіх ахвотных. Для гэтага трэба зарэгістравацца праз анлайн-прыёмную на сайце БРСМ. Абавязковая ўмова: наўнянасць веласіпэда і ахоўнай амуніцыі для бяспечнай язды».

«Мерапрыемствы да Дня народнага адзінства пройдуць у кожным рэгіёне, таму што гэта тая дата, якую павінна ведаць моладзь Рэспублікі Беларусь. Яна аб'ядноўвае жыхароў усёй нашай краіны, — ска-

зала сакратар ЦК БРСМ Вераніка ГУДКОВА. — Велапрабегі, мітынгі, абласныя патрыятычныя праекты, нансенне муралаў на будынкі — усе гэтыя мерапрыемствы будучы праходзіць у рамках Дня народнага адзінства».

Паколькі моладзь шмат часу праводзіць у сацыяльных сетках, таму акцэнт зробіць і на віртуальнай прасторы. «Для моладзі будзе прапанаваны такі праект, як маска «Беларусь — гэта мы», якая запустыцца ў сацыяльных сетках, — папоўніла сакратар ЦК БРСМ. — Таму сачыце, заходзьце ў нашы сацыяльныя сеткі, прымайце удзел у конкурсах, членджах, віктарынах. Будучы, вядома, вызначаны і ўзнагароджаны пераможцы».

Сяргей РАСОЛЬКА.

СВЯТА НАШЫХ ВЫТОКАЎ

ЛІТАРАТУРНЫ КВАРТАЛ

З самай раніцы 2 верасня на ўтульных вулачках горада кіпела жыццё, асаблівым інтарэсам у гэцей і ўдзельнікаў свята карыстаўся літаратурны квартал, дзе праходзіў Фэстываль кнігі і прэсы. Тут разгарнулі свае павільёны вядучыя выдавецкія ўстановы краіны, якія прывезлі на свята не толькі навінкі кніжных выданняў, але і арганізавалі аўтограф-сесіі з вядомымі пісьменнікамі. У цэнтры ўвагі на радзіме Канстанціна Вераніцына знаходзілася перавыдадзеная кніга «Тарас на Парнасе» ад выдавецтва «Мастацкая літаратура».

«Выданне адметнае тым, што акрамя самога верша (яно выдадзенае як у арыгінале, так і ў перакладзе на рускую мову аднаго з найлепшых расійскіх перакладчыкаў Міхаіла Лазінскага), у зборніку таксама прадстаўлены главы з кнігі Генадзя Кісялёва аб аўтарстве паэмы, нялёгіх пошуках гістарычнай праўды і шматтадовай адданасці даследчыка абранай тэме, культурным сувязям народаў-суседзяў. Адзін з раздзелаў выдання таксама прысвечаны Гарадоцкаму краязнаўчаму музею, які аказваў нам вялікую падтрымку і даў матэрыялы, звязаныя з лёсам Канстанціна Вераніцына», — адзначыў дырэктар выдавецтва **Алесь БАДАК**.

Выдавецкі дом «Звязда» 2 верасня запрашаў на аўтограф-сесіі з такімі аўтарамі, як Павел Гушынец, Жанна Міус. Выдавецтва прадставіла шкёўны фотаальбом «Ад Віцебска да Полацка. Падарожжа ў часе» з серыі «Бацькаўшчына. У пошуках страчанага» Уладзіміра Ліхадзедава, паэтычны зборнік «Жаўрукі над Палесsem», зборнік краязнаўчых нарысаў Аляксандра Карлюкевіча «Праз шкельца гісторыі», зборнік вострасюжэтай

ларускай дзяржаўнасці», а яшчэ прапанавала гасцям і ўдзельнікам свята кнігі «Генацыд беларускага народа», зборнік архіўных дакументаў, які расказвае аб злучэнствах карнікаў на акупаванай тэрыторыі Мінскай вобласці «Без тэрміну даўнасці. Беларусь».

«Белкніга» прадэманстравала пакупнікам не толькі кніжныя навінкі, але і краязнаўчую літаратуру па гісторыі Гарадоцчыны і раёнаў паўночнага рэгіёна. Акрамя канцэлярыі ў стылі беларускага арнаменту, тут можна было набыць напой з беларускіх траваў «Бацькаўшчына».

НА ВУЛЦАХ ГОРАДА

Кіпела жыццё з песнямі, танцамі і пачастункамі на падворках раёнаў Віцебшчыны. Кожны імкнуўся здзівіць гасцей не толькі касцюмамі, але і забавамі. Так, старшы навуковы супрацоўнік Бешанковіцкага раённага краязнаўчага музея Станіслаў Леаненка запрашаў завітаць у раёк — адметную кірмашовую забаву. Раёк — невялікі домік са шкельцамі, праз якія можна паглядзець на выявы старажытных Бешанковіч, што круцяцца з дапамогай ручкі, нібы кінафілім.

з тканіны, дапамагалі скласці сваё генеалагічнае дрэва. Квэсты, гульні і танцавальныя флэшмобы падрыхтавалі маладзёжныя пляцоўкі, тут можна было і сабраць пазлкарту Беларусі.

Асаблівым попытам карыстаўся мабільны музей і перасоўнай экспазіцыяй Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Можна было не толькі паслухаць экскурсію ў вагончыку і паглядзець на экспанаты ваенных

часоў, але і навобмацак пазнаць франтавыя прадметы.

Інтэрактыўная пляцоўка рэгіянальных сродкаў масавай інфармацыі «Стужка часу Віцебшчыны» запрашала ўдзельнікаў свята не толькі азнаёміцца з палітыкай выданняў і новымі інфармацыйнымі тэхналогіямі, але і прымераць на сябе розныя ролі і нават загадаць жаданне ў старога Хатабыча. «Аршанская газета» праводзіла майстар-клас па пісанні прэсам і чарнілам, докшыцкага раённая газета «Родныя вытокі» падрыхтавала віктарыну, дзе трэба было перакласці на беларускую мову нялёгія словы, за правільны адказ — смачны пачастунак з беларускіх страў. Разам з супрацоўнікамі газеты «Віцьбічы» на свята ў Гарадок завітаў і самы сапраўдны стары Хатабыч з залатым чайнікам жаданнем — жадаючых сфатаграфавання была процьма. Свой павільён з унікальнай рытэмнай тэхнікай — тэлеграфным апаратам Бадо, апаратам Морзе, пераносным рэпаграфічным магнітафонам — прадставіла Беларускае тэлеграфнае агенства, якое сёлета адзначае 105-годдзе. Непадальку ад павільёнаў выдавецтваў размясціліся незвычайныя чытацкія арэлі, дзе можна было не толькі адпачыць са свежакупленай кніжкай, але і сфатаграфавання.

Сярод шэрагу каларовых палатак выдзялялася пляцоўка Магілёўскага дзяржаўнага каледжа будаўніцтва імя А. П. Старавойтава: тут навучэнцы і майстры

ўстановы адукацыі стварылі сапраўдны драўляны рай. Акрамя звычайных для нас вырабаў з дрэва — посуду, прадметаў мэблі і сувеніраў — была і батлейка. З ёй навучэнцы каледжа гастралююць па раёне, паказваюць дзецям як вядомыя казкі, так і свае, з прафарыентацыйным ухілам. Яшчэ адной цікавінкай каледжа, якую прывезлі ў Гарадок, стала інсталляцыя аграасядзібы «Хутарок», дзе было прадстаўлена сялянскія хаты «ў дэталях»: усё зроблена з дрэва без выкарыстання цвікоў.

Шырока на свяце быў паказаны Полацкі раён: «Дом друкара» пераносіў у Сярэднявечча і знаёміў са справай Іаана Гутэнберга. Унікальны праект — анімацыйная праграма «Полацкая друкарня», натхняльнікам якога стаў Алег Хвяджанка, — вядомы і папулярны ў Полацку, а сёлета ён завітаў у Гарадок. Гасцям прапанавалі надрукаваць на станку «грамату хвалюбную», далучыцца да працэсу вытворчасці паперы і вывесці прэсам ды чарнілам літары са старога алфавіта.

Ні на хвіліну не пуставаў павільён, дзе была арганізавана маш-

лі прадстаўлены і іншыя аб'екты Котлінскага: Пегас з папяровымі крыламі, паўтонны зубр, друкарскі станок XVI стагоддзя.

На пляцоўцы «Белсаюздрука» з удзелам кіраўніцтва краіны і вобласці адбылася цырымонія спецыяльнага гашэння памятнага канверта з арыгінальнай маркай, прысвечанай XXX Дню беларускага пісьменства.

СКВЕР, КІНО І НАША ПАМЯЦЬ

Цэнтральны гарадскі сквер на супраць раівыканкама сёлета таксама абнавіўся, цяпер ён носіць назву «Вераніцынскі». Уваходную групу вянчае «Дрэва беларускага пісьменства» — скульптура з нерэжавеючай сталі вышыней больш за два з паловай метры. Яна ўяўляе з сябе дрэва, замест стала — 19 кніг з імёнамі выдатных аўтараў, якія праславілі Гарадоцчыну.

Шэсць каменных скульптур падарылі гораду студэнты Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў: «Надзея», «Летапісец», «Спадчына» — гэтыя і іншыя аб'екты, якія адлюстроўваюць вытокі беларускай гісторыі і пісьменнасці, — сталі для гасцей раёнцэнтра выдатнай фотазонай. Як і помнік «Буквару», які на працягу некалькіх месяцаў ствараў студэнт акадэміі Ігар Сілка. Вялікія літары, складзеныя ў своеасаблівы лабірынт, сталі літаратурнай галаваломкай, а прысвечаная кампазіцыя 405-годдзю з дня выхаду першага ў свеце буквара.

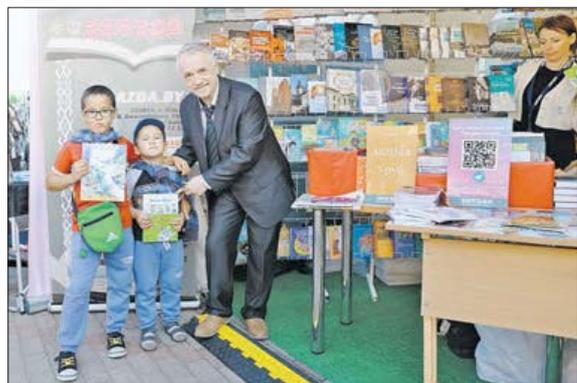
Жылыя шматпавярховыя і аб'екты сацыяльна-культурнага аслугоўвання таксама пахарашлі, іх упрыгожылі муралы. Асноўны з іх размясціўся на цэнтральнай плошчы, дзе ўстаноўлена галоўная сцена Дня беларускага пісьменства. На ім выяўлены стылізаваныя гербы гарадоў, якія ў розныя гады сустракалі свята слова. А несьмяротныя радкі з беларускай класікі, нанесеныя на сцены ўстаноў, сталі для гарадаччана цікавай фотазонай.

Ажыла ў «Вераніцынскім скверы» і карціна «Гарадоцкі кірмаш» дзякуючы краязнаўцам, настаўнікам, юным экскурсаводам музею і ўстаноў адукацыі краіны. Можна было сустрэць у імправізаваных гандлёвых радах бондара, старога яўрэя з рыжым катом, які лічыцца сімвалам раёна, жывых трусаў і курэй.

тымі беларускімі дзеячамі і гістарычнымі падзеямі. Яна зроблена беларускім дызайнерам Генадзем Котлінскім з дэталю друкарскіх станкоў. Арт-аб'ект, механізм якога заводзіцца і перагортвае выявы дзеячаў, аўтар ствараў каля чатырох месяцаў. У павільёне бы-

Тут жа праходзіў і брэндавы фэстываль народнай творчасці, паэзіі і фальклору ў «Гарадоцкі Парнасе», у рамках якога адбыліся этнафлэшмоб, гадзіна паэзіі «Вераніцынскае зорка» з удзелам паэту і пісьменнікаў Гарадоцчыны, пленэр юных мастакоў, літаратурна-

псіхалагічнай прозы «Змена пароліяў» ад Наталі Канстанцінайвай, а таксама некалькі дзясяткаў кніг дзіцячай літаратуры, срод якіх «Таямніцы музычных інструментаў: ад барабана да аргана» Міхаіла Чудакова, «Па чырвоных стрэлках» і «Казкі для Вяшнўшкі. Вайна суседзяў» Кацярыны Хадасевіч-Лісавай. Набыць у павільёне «Звязды» можна было кнігу легендаў і паданняў «Дзяўчына з замчышча» лаўрэата Нацыянальнай літаратурнай прэміі Уладзіміра Ягоўдзіка.

Выдавецтва «Беларусь» прэзентавала чытачам кнігу Ігара Марзалюка «Сімвалы беларускай вяснасці: гісторыя сімвалаў бе-

Раней на кірмашах такім чынам зараблялі грошы, але ў Гарадку завітаць у бешанковіцкі раёк мог любы ахвотны.

Сенненскі падворак далучаў да шляхецкіх танцаў, а Гарадоцкі Дом рамёстваў даваў майстар-класы па ажурным ткацтве, спіральным лозапляценні, адмысловым саломаллячэнні — усё са спіса нема-тэрыяльнай культурнай спадчыны. Пляцоўкі для ўсіх узростаў катэгорыі падрыхтавалі Беларускі саюз жанчын, Беларускае рэспубліканскае піанерскае арганізацыя, Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі, Беларускі студэнцкі атрад.

На самай сямейнай пляцоўцы «Любы праз казку да Радзімы, да маці, да мовы» актывісткі БСЖ знаёмілі дзяцей з гісторыяй літары «ў», вучылі вырабляць лялькі

пазтычная імпрэза, прысвечаная Году міру і стваральнай працы.

Спецыяльна да святой слова «Беларусьфільм» правёў эксклюзіўны паказ фільма «На другім беразе», рэжысёрам якога стаў Андрэй Хрулёў, а музыку да стужкі напісаў вядомы кампазітар Аляксандр Сухараў. Дзеянне драмы разгортваецца ў сярэдзіне 1920-х гадоў у Заходняй Беларусі, жыхары маленькай вёскі імкнуцца адстаяць сваю веру і царкву, але іх спробы жорстка спыняюць. У аснову фільма закладзена важная для разумення ідэя: Беларусь павінна быць адзінай, як і беларусы — адзінымі. У пракат кінастужка выйдзе 14 верасня.

Сімвалічна, што гэты год для Гарадка стаў юбілейным з яшчэ адной нагоды — 80-годдзя з дня вызвалення ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. У гонар такой даты ўдзельнікі Дня беларускага пісьменства ўсклалі кветкі да мамырыяла «Неўміручасць» у цэнтры горада, дзе пахавана звыш пяці тысяч саветскіх воінаў, якія вызвалілі раён. Два з паловай гады на тэрыторыі Гарадоччыны стаў фронт, чалавечыя страты былі велізарныя. Хвілінай маўчання каля Вечнага агню нашчадкі аддалі даніну памяці героям-вызваліцелям.

ГАЛОЎНАЯ ЛІТАРАТУРНАЯ ЎЗНАГОРОДА

Вечарам на галоўнай сцэне свята адбылася цырымонія ўрачыстага адкрыцця XXX Дня беларускага пісьменства. Прывітальны адрас удзельнікам і гасцям даслаў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка. З віншавальным словам да прысутных звярнуўся старшыня Віцебскага аблвыканкама Аляксандр СУВОЦІН: «Віцебшчына ганарыцца сваёй гісторыяй, культурай, багатым духоўным скарбам. Старажытны Полацк, калыска беларускай дзяржаўнасці, малая радзіма ўсходнеславянскага і беларускага першадрукара, філосафа і гуманіста Францыска Скарыны. У 1994 годзе Полацк урачыста прымаў першы Дзень беларускага пісьменства. І сёння вобласць у сёмы раз стала цэнтрам прыяцэння для ўсіх, хто любіць роднае слова, падтрымлівае і развівае нашу нацыянальную культуру. Вялікі асветнікі Падзвінскага краю Ефрасіння Полацкая, Сімяон Полацкі, Язэп Драздовіч, Уладзімір Караткевіч, іншыя літаратурныя і грамадскія дзеячы, навукоўцы плённай працай і сваім талентам узбагацілі скарбніцу сусветнай цывілізацыі. Сталіцай Дня беларускага пісьменства ў 2023 годзе па праве стаў Гарадок — малая радзіма аўтара самай вядомай нацыянальнай паэмы XIX стагоддзя «Тарас на Парнасе» Канстанціна Вераніцына. Прыгоды Тараса называюць жамчужнай беларускай паэзіяй, а вершаваныя радкі жывой мовы хутка пайшлі на цытаты і сталі народнымі прымаўкамі.

З Гарадком звязанае жыццё вядомага беларускага паэта, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі Уладзіміра Скарыніна. Традыцыйна ў пачатку чэрвеня ў Гарадку праходзіць святы народны творчасці «Гарадоцкі Парнас». Ён збірае шмат самабытных майстроў, а Гарадоцкі Дом рамёстваў і фальклору — узорная ўстанова ў Беларусі па захаванні і развіцці нацыянальнай спадчыны. Сучасныя і мінулыя дасягненні з'яўляюцца кодам нацыі, стымулам на новыя здзяйсненні».

На цырымоніі адкрыцця раскрылася галоўная інтрыга — хто стане лаўрэатамі Нацыянальнай літаратурнай прэміі. Найлепшым прызачным творам прызнана кніга «Па веры вашай...» старшыні Гомельскага абласнога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі Уладзіміра Гаўрыловіча. «Несучы на жыцці свой духоўны крыж, усе героі майго твора праходзяць цяжкі шлях да ачышчэння. Яны абараняюць сваю веру, род і сям'ю, гістарычную памяць сваёй шматпакутнай зямлі, прызваюць усіх нас, беларусаў, не захлынуцца ў дыме матэрыяльных выгодаў, уяўнага дабрабыту, хцівага «кляпота» чужынцаў пра нас. Падзеі ў рамане адбываюцца ў нашы дні, у 2020 і 2021 гадах, а таксама дзесьці стагоддзям таму ў старажытных Тураве, Кіеве і Кракаве. Кніга заклікае чытачоў шанаваць мінулае, каб зразумець сапраўднае, каб кляпаціцца пра сваю будучыню і будучыню свайго народа. Айчыны, Беларусі», — адзначыў аўтар.

Найлепшым публіцыстычным творам была прызнана кніга Уладзіміра Макарава «Во имя будущего страны». О пріоритеттах национальной безопасности в новом веке». Нацыянальнай літаратурнай прэміяй за найлепшы твор для дзяцей і юнацтва «Пашка і сонечны прыменьчык» удастоена Алена Стэльмах. Найлепшы аўтар у намінацыі «Твор літаратурнай крыткі і літаратуразнаўства» — гродзенскі крытык, кандыдат філалагічных навук Аліна Сабуць. Найлепшым дэбютам года прызнана Алеся Прыходзька з кнігай «Хлюпик и друг его Нюня». На Гомельшчыну адправілася яшчэ адна прэмія за найлепшую кнігу паэзіі, яе ўладальніцай стала паэтэса і перакладчыца Соф'я Шах са зборнікам твораў «Дыядэмна споведзь: вянок вяноўкі вяноўкі санетаў».

НАПРЫКАНЦЫ

Гарадок пачынае вяртацца да звыклых ладу жыцця. На памяць аб двух яркіх вераснёўскіх днях тут застануцца абноўленыя элементы гарадскога інфраструктуры, помнікі і скульптуры, муралы. А яшчэ — атмосфера адзінства і моцы беларускага народа, які пад знакам нашых гістарычных вытокаў змог аб'яднаць невялікі гарадок на поўначы Беларусі. Эстафету Дня беларускага пісьменства прыняў горад Івацэвічы Брэсцкай вобласці.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

ВЫКЛІКІ МАСТАЦКАМУ СЛОВУ

Фота Кастыяна ПРОВАКА

У кантэксце часу, дзе не першы год ідзе супрацьстаяне друкаванага слова з яго лічбавымі аналагамі, па-ранейшаму важна разумець ролю кнігі, пісьменніка ў дадзеным працэсе. Падчас правядзення міжнароднага круглага стала «Роля кнігі ў жыцці грамадства. Мінулае і сучаснасць» прадстаўнікі пісьменніцкіх, кнігавыдавецкіх колаў, а таксама Міністэрства інфармацыі, Нацыянальнай бібліятэкі разам з калегамі з Расіі і Казахстана разважалі пра актуальныя пытанні сённяшняга дня, напрыклад, як не стаць заложнікамі сучасных тэхналогій, як у лагоні за тэхналагічнымі навінкамі і жаданнем прыбытку не згубіць змест, на чым засяроджвацца ў рабоце з кнігай і падчас яе напісання?

Значэнне кнігі не змянілася, бо заўсёды ёсць тая, хто аддае ёй перавагу. І папярэдняе кніга была і будзе, таму што менавіта яна выхоўвае і развівае асобу, спрыяе яе мысленчым працэсам. Аднак цяпер як ніколі важна трапляць у заплыт аўдыторыі, прапагандаваць чытачу тое, што выкліча ў яго цікавасць і жаданне ўступіць у завочны дыялог з аўтарам.

— Вось ужо трыці год напярэдадні Дня беларускага пісьменства мы праводзім міжнародныя круглыя сталы, мерапрыемствы з акцэнтам на тое, каб звярнуць увагу шырокай аўдыторыі на кнігу з самых розных ракурсаў. Прычым не толькі пісьменнікаў, выдаўцоў і людзей, якія прадаюць кнігу, а і прадстаўнікоў іншых прафесій, хто любіць кнігу і чытае яе. І я шчыра спадзяюся, што такога кшталту сустрэчы будучы і надалей стымуляваць падобную дзейнасць і абуджаць да яе інтарэс, — звярнуўся на старце вялікай размовы да прысутных намеснік міністра інфармацыі Ігар БУЗЮОСКІ.

Варта адзначыць, што сёлета ў агульнай дыялогувай пляцоўцы ўдзел бралі людзі з розных лакацый. Да выступоўцаў, якія сабраліся ў сценах Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі, далучаліся іх калегі з Масквы, Віцебска, Ваўкавыска. Адно дзяліліся думкамі з нагоды акрэсленай тэмы, іншыя распавядалі пра культурнае супрацоўніцтва, у выніку якога з'явіліся добрыя кніжныя праекты, што паспрыяла папулярнасці беларускай літаратуры і яе аўтараў далёка за межамі нашай краіны.

— Сёння, мне здаецца, адна з галоўных задач — вяртанне да нашых духоўных вытокаў. Перад намі стаіць шэраг пытанняў, сярод якіх і супрацьстаяне друкаванай кнігі і інтэрнэт-прадукцыі, і пытанне прыбытку, а галоўнае, як у лагоні за заплытам не збыць саміх сябе? Неяк я пачуў пытанне «як прадаць дабро?», і для нас гэта гучыць нібы «як прадаць смех?», але ж пытанне запатрабаванасці кнігі і яе папулярнасці таксама ніхто не адмяняе, — адзначыў генеральны дырэктар Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі Вадзім ГІГІН. — Разам з тым мы не павінны адхіляцца ад таго, што руская і беларуская літаратуры існуюць у свеце, дзе нас спрабуюць адмяніць, выкінуць з бібліятэак, з вучэбных праграм, палітызуючы вялікі класікаў нашых літаратур. Мы гэтак супрацьстаім, разумеючы, што веліч Дастаеўскага, Пушкіна, Купалы, Коласа такая, што

перажыве ўсе гэтыя хвалеванні. Але мы не можам проста сядзець і назіраць за тым, што адбываецца. І тут узнікае найважнейшае пытанне, як вірлівы час геапалітычных, палітычных, рэвалюцыйных пераменаў на планеце адлюстроўваецца ў мастацтве. Што тут можна зрабіць і ці робіцца гэта?

Удзельнікі мерапрыемства неаднаразова сыходзілі на думцы, што ў наш час вельмі важная нааўнасць добрай літаратуры. Кніг, якія будуць выхоўваць сапраўдных асоб, патрыётаў.

У сваю чаргу, старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі Аляксандр КАРЛЮКЕВІЧ сказаў пра вялікую патрэбу сёння ў патрыятычным стаўленні да слова:

— Я згадаў нядаўні сімпозіум літаратараў «Пісьменнік і час. Някніжны свет», дзе мы гаварылі пра тое, што ў мастакоў слова, акрамя ўсіх гаворыў, ёсць яшчэ і абавязак адстойваць тую кнігу, якая выхоўвае патрыёта. Інакш нельга, бо, як мы бачым, верагодна, штосьці недагледзелі, калі цяпер вакол нас адбываюцца такія трагічныя і драматычныя падзеі. Таму тэма патрыятычнага стаўлення да мастацкага слова для нашых дзёх краін сёння галоўная.

Падхаліў гэтую думку і празаік, публіцыст, галоўны рэдактар часопісаў «Раман-газета» і «Дзіцячая Раман-газета» Юрый КАЗЛОУ, які засародзіў у сваім выступленні ўвагу на тэме ўзаемадзеяння з пісьменнікамі і патрыятызме ў іх творчасці:

— З аднаго боку, мы зацікаўлены ў творах, дзе правільна разглядаюць сітуацыю, што склалася ў краіне і свеце. Але тут трэба разумець, што матэрыял, на якім працуюць сёння пісьменнікі, — матэрыял папярэдняга часу, тры 30 гадоў, што мы перажылі з 1990-х гадоў. Гэта структура іх свядомасці, адтуль яны бяруць характары, грамадскія калізій і сюжеты. Таму паэты, у якіх больш эмацыянальнае ўспрымманне рэчаіснасці, выдаюць добрую патрыятычную паэзію, а вось у прозе ўсё атрымліваецца складаней. Празаік па сваім светаўспрыманні даўжы ўсё асэнсоўвае. І прыслышаець гэты працэс, лічу, не варта, бо іначай мы можам атрымаць імітацыю нейкіх патрыятычных момантаў, а той глыбінні, якую чакае чытач, так і не з'явіцца.

Пасля гучалі думкі пра яшчэ не поўнае асэнсаванне многіх падзей мінулага, у тым ліку і нядаўняга, пра тое, што стымуляваць пісьменніцкую работу павінна ў тым ліку дзяржава, што трэба працягваць больш увагі ўдзяляць папулярнасці чытання сярод маладога пакалення. Бо добрая кніга — гэта фундамент, апора грамадства, а без яе мы рызыкуем у перспектыве страціць людзей, а можа, і дзяржаву. Каб выстаяць сярод сённяшніх выклікаў, трэба актыўна асэнсоўваць і тое, што было, і што маем сёння. Чым больш кніг такога кшталту будзе, тым вышэйшая верагоднасць з'яўлення чагосьці геніяльнага ў літаратуры.

А вось якія яшчэ тэзісы прагучалі на сустрэчы аднадушцаў, можна будзе даведацца з асобнага выдання. Па выніках мерапрыемства Міністэрства інфармацыі запланавала выдаць брашуру з дэкларацыяй заўважыўшы выступоўцаў, каб азнаёміць з іх важнымі думкамі як мага большую аўдыторыю.

Алена ДРАПКО.

Центр
Промышленной
Оценки

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ
О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ
В ФОРМЕ ЭЛЕКТРОННОГО АУКЦИОНА
НА ПОВЫШЕНИЕ ЦЕНЫ

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. УНП 191021390
Продавец	ЗАО «Центер Банк», г. Минск, ул. Платонова, 1Б, УНП 807000214
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. УНП 191224638 (www.ipmtorgi.by)
Предмет электронного аукциона	
Торговое помещение 64,6 кв. м (инв. № 500/D-693235). Адрес: г. Минск, Подземные переходы, 3-1	
Обременение: помещение сдано в аренду	
Начальная цена лота без НДС – 195 516,27 бел. руб.	
*Примечание: цена продажи лота указывается в договоре купли-продажи с учетом НДС	
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, БИК BELBVB2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона	
Условия оплаты предмета электронных торгов	
Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи	
Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах	
Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признаётся участник, предложивший максимальную цену	
Победитель электронных торгов, либо единственный участник торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору торгов по лотам 3 % от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов	
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона	
Дата и время начала и окончания электронных торгов: 06.10.2023 с 11.00 до 12.00. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов.	
Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 05.10.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by	

Контактные телефоны:
+375 17-373-21-33; +375 (414) 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА
Государственное предприятие
«Минский областной центр инвестиций и приватизации»
(организатор аукциона) по поручению
ОАО «Слуцкая фабрика пошива одежды» (продавец)
проводит открытый аукцион

**ПО ПРОДАЖЕ КОМПЛЕКСНОГО
ПРИЁМНОГО ПУНКТА**

(составные части и принадлежности:
комплексный приемный пункт (А1/к), пристройка (Б1/к),
пристройка (1), сарай (2), уборная (3),
дорожка (а), забор (б),
инв. № 640/С-60756, общей площадью 125,2 кв. м,
расположенного на земельном участке
с кадастровым номером 624682704601000360
(право постоянного пользования)
площадью 0,0474 га
по адресу: Минская область, Слуцкий район,
г. Слуцк, ул. Дружная, 1.

Начальная цена с НДС (20 %) – 31 558,39 бел. руб.
Начальная цена снижена на 50 %.

Задаток 10 % от начальной цены – 3 155,00 бел. руб.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB301210826001693
30000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSB-
BY2X, УНП 690324015, код платежа – 40901, код категории платежа
ОТНВ, государственное предприятие «Минский областной центр
инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти)
рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект произ-
водится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения
договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором
купи-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) опла-
чивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в раз-
мере 7 (семи) процентов от окончательной цены продажи предмета
аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах
оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте органи-
затора торгов: www.rft.by.

Предшествующие извещения были опубликованы в газете «Звязда» от
04.11.2021, 19.11.2022, 06.05.2023.

Аукцион состоится 22.09.2023 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Ча-
лова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы при-
нимаются по 21.09.2023 до 16.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17.
Тел. для осмотра: 8 (017) 956-36-00, 8 (029) 370-56-01.

Надвор'е

ЧАКАЕМ ЧАЦВЁРТЫ МЕСЯЦ ЛЕТА?

Верасень стане значна цяплейшы, чым звычайна,
калі дзённая тэмпература будзе рухацца ад 17 градусаў да амаль 30

Ужо не першы год восень у нас стартуе досыць цёплым надвор'ем. Ды не проста стартуе — так камфортна ў нас будзе на працягу ўсяго верасня. Напрыклад, у першай дэкадзе гэтага месяца тэмпературны фон усталаваўся ў асноўным на 1—3 градусы вышэйшы за кліматычную норму. Сіноптыкі падлічылі, што на гэтым тыдні верасень працягне песьціць жыхароўнай краіны цяплям і сонцам. Тэмпература паветра ўначы ў асноўным будзе знаходзіцца ў межах ад 5 да 14 градусаў, у найбольш ясных ночы месцамі паветра будзе астуджацца да плюс 3—4. У разгар дня паветра па краіне прагрэецца да плюс 19—27 градусаў, а ў выхадныя дні па захадзе і да 29 цяпла. Пры гэтым пад пераважным уплывам зоны павышанага атмасфернага ціску на дажджы асабліва разлічваць не варта. Уначы і ранішня гадзіны ў асобных раёнах будуць згушчацца непрацяглыя туманы, паведамлілі спецыялісты Рэспубліканскага цэнтру па гідратэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя.

У аўторак наогул чакаецца пераважна без ападкаў. Уначы і ранішня гадзіны ў асобных раёнах згушчацца туман. Тэмпература паветра ў сярэдзіне дня — плюс 20—25 градусаў. На наступны дзень стане яшчэ цяплей. У сераду чакаецца пераважна без ападкаў, толькі ўдзень у асобных раёнах па поўначы краіны пройдзе невялікі кароткачасовы дождж. Уначы і ранішня гадзіны месцамі слабы туман. Уночы прагназуецца да 7—14 градусаў. Днём тэмпература будзе вагацца ад 17 градусаў па паўночным усходзе да 27 цяпла па поўдні краіны.

Не будзе ападкаў і ў чацвер. Уначы і ранішня гадзіны ў асобных раёнах магчымы слабы туман. Уначы чакаецца плюс 3—10 градусаў, па поўдні месцамі 11—14 градусаў. Днём тэмпература будзе ў межах ад плюс 17 градусаў па паўночным усходзе да 26 цяпла ў паўднёва-заходніх раёнах.

У пятніцу прагназуецца пераважна без ападкаў (хоць грыбнікам

дажджы і не перашкодзіў бы). Ноччу і раніцай у асобных раёнах згушчацца слабы туман. Уначы сплук тэрмо-

метра апусціцца да 3—9 градусаў, удзень — да плюс 19—25 градусаў. У паўднёва-заходніх раёнах будзе да 27 цяпла.

Наогул без ападкаў чакаецца надвор'е ў суботу і нядзелю. У першы дзень выхадных ночы і раніцай у асобных раёнах слабы туман. Тэмпература паветра ўначы складзе 4—10 градусаў, месцамі — да 13 градусаў. Днём тэмпература дасягне плюс 20—27 градусаў, а па захадзе — 29 цяпла.

У нядзелю ўночы і раніцай у асобных раёнах магчымы слабы туман. Ноччу чакаецца 7—13 градусаў. Днём паветра прагрэецца да 20—27 градусаў, па захадзе — да 29 градусаў цяпла.

Сяргей КУРКАЧ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие

«Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона)
(г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 321, тел. 375 17 516 80 61)

по поручению ОАО «Стеклозавод «Залесье» (продавец)

(Минская обл., Вилейский р-н, пос. Партизанский, ул. Ломоносова, д. 10, тел. 375 29 6705616),

проводит открытый аукцион **по продаже:**

№ лота	Наименование предмета торгов	Начальная цена, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
Первые торги			
1	Жилой дом с инв. № 630/С-83395 пл. 108,3 кв. м, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 623881706101001398 (право постоянного пользования) пл. 0,1362 га, по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, Красненский с/с, д. Красное, ул. Подлесная, 18. В жилом доме зарегистрировано 6 чел., имеется договор найма жилого помещения	52 400,00 (без НДС)	5 240,00
3-е повторные торги (стоимость снижена на 95 %) (предыдущие извещения опубликованы в газете «Республика» от 09.08.2022, 10.09.2022, 24.09.2022, 06.10.2022, 18.10.2022, 04.11.2022, 18.11.2022, 09.12.2022, 13.01.2023, 25.01.2023, 09.02.2023, 21.02.2023, 04.03.2023)			
2	Склад для мазута с инв. № 631/С-61562 пл. – 62,9 кв. м, расположенный по адресу: Минская область, Вилейский р-н, Ильинский с/с, п. Партизанский на земельном участке с кадастровым номером 621382712101000236 площадью 0,7673 га (право аренды). Для обслуживания объекта будет выделена доля в праве на земельный участок	192,00 (с НДС 20 %)	19,00
6-е повторные торги (стоимость снижена на 80 %) (предыдущие извещения опубликованы в газете «Республика» от 09.12.2022, 13.01.2023, 25.01.2023, 09.02.2023, 21.02.2023, 04.03.2023)			
3	Кабельные линии – 2 шт., расположены по адресу: Минская обл., Вилейский район, пос. Партизанский, ул. Ломоносова	75,26 (с НДС 20 %)	7,00
4	Емкости – 5 шт., расположены по адресу: Минская обл., Вилейский район, пос. Партизанский, ул. Ломоносова	1 052,37 (с НДС 20 %)	105,00
5	Ограждение территории по адресу: Минская область, Вилейский р-н, Ильинский с/с, п. Партизанский, ул. Ломоносова	5 363,34 (с НДС 20 %)	536,00
6	Ограждение территории по адресу: Минская область, Молодечненский р-н, Красненский с/с, д. Красное	3 792,36 (с НДС 20 %)	379,00
7	Не завершенный строительством цех стеклолаторы, Минская обл., Вилейский район, пос. Партизанский, ул. Ломоносова	60 063,00 (с НДС 20 %)	6 006,00

Задатки перечисляются на р/с № BY5 5BPSB30121082600169330000 в ЦБВ № 701 ОАО «Сбер Банк», г. Минск, БИК BPSBVB2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) (покупатель), возмещает затраты на организацию и проведение аукциона.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидироваемого юридического лица с публичных торгов, утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16, размещенным на сайте организатора торгов www.rft.by.

Шаг аукциона 5 %.
В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника предмет торгов продается ему по начальной цене, увеличенной на 5 %.

Аукцион по лоту № 1 состоится 09.10.2023 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 06.10.2023 до 16.00 по указанному адресу.

Аукцион по лотам №№ 2–7 состоится 18.09.2023 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 15.09.2023 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64,
(8029) 102-21-17, 136-31-11,
телефон для осмотра 8 (029) 670-56-16.

БЕЛАРУСКІ МАСТАЦК ПЕРАКЛАД: ЛІДЗІРАВАЎ МАКСІМ ГОРКІ

Толькі за 26 пасляваенных гадоў, з 1946 да 1970 г., у Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспубліцы ў перакладзе на беларускую мову была выдадзена 2921 назва кніг і брашур палітычнай, мастацкай, навуковай і іншай літаратуры. Агульны тыраж склаў 98 мільянаў 358 тысяч экзэмпляраў.

Гэтыя і іншыя звесткі мы можам знайсці ў запіскіх старшын Дзяржаўнага камітэта Савета Міністраў БССР па друку Рыгора Канавалава, якую кіраўнік ведамства адрываў намесніку кіраўніка ўрада рэспублікі Ніне Лявонцэўне Сняжковай 10 мая 1971 года. У Нацыянальным архіве Рэспублікі Беларусь захоўваецца копія гэтага документа. Адпаведна — і рэзальюцыя на дэталёвай справе задачы ніякіх. А мо гэта быў той выпадак, калі даклад ці справаздачу, ці проста даведку прынялі «да ведама» — і на гэтым паставілі кропку. Статыстыка, між тым, даволі цікавая.

Аўтар (праўда, аўтарам, відавочна, быў Аляксей Гардзіцкі, які на той час працаваў у Дзяржкамдруку старшым рэдактарам; напрыканцы ёсць яго пазнака: «Верно: Ст. редактор...») і расшыфраваныя подпісы: «А. Гордзіцкі» — на самым пачатку выкладае і іншую статыстыку... З рускай мовы перакладзена 2557 кніг агульным тыражом 94 мільёны 358 тысяч экзэмпляраў. З іншых моў народаў СССР — 182 назвы агульным тыражом 2 мільёны 3 тысячы экзэмпляраў. З моў народаў замежных краін — 162 назвы агульным тыражом 1 мільён 909 тысяч экзэмпляраў.

Нават калі кажа і ўрававаюць гэтыя лічбы, неабходна адразу заўважыць наступнае. У перакладзе на беларускую мову выпушчаны 4-е выданне Твораў У. І. Леніна (пабачыў свет на той момант 41 том), «Маніфест Камуністычнай партыі» К. Маркса, Ф. Энгельса, «Капітал» і «Крытыка Гоцкай праграмы» К. Маркса, творы К. Маркса і Ф. Энгельса ў 2-х тамах, некалькі выданняў біяграфій У. І. Леніна, Гісторыя КПСС. Да 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна выйшлі асобнымі выданнямі «Дзіцячая хвароба «левізны» ў камунізме», «Вялікі пачынец», «Аб значэнні ваўнянага матэрыялізму», «Задачы саюзаў моладзі», «Партыйная арганізацыя і партыйная літаратура» і шэраг іншых прац У. І. Леніна. Сістэмна выпускаліся матэрыялы з'ездаў Камуністычнай партыі і Плэnumу ЦК КПСС, даклады і выступленні выдатных дзеячаў Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада.

І што ж у выніку? Якую частку ў гэтым невялікім аб'ёме, у гэтых шматмільённых тыражах займала мастацкая літаратура?... Чытаем у даведцы наступнае: «...Усяго за пасляваенныя гады выдадзена 594 назвы агульным тыражом 9 мільянаў 238 тысяч экзэмпляраў, у тым ліку з рускай мовы 289 назваў тыражом 5 мільянаў 674 тысячы экзэмпляраў, з другіх моў народаў ССР 171 назва тыражом 1 мільён 889 тысяч экзэмпляраў, з моў замежных краін 135 назваў тыражом 1 мільён 684 тысячы экзэмпляраў». Атрымліваецца, што перакладной мастацкай літаратуры выдалі ў разы і разы меней...

Хто ж з пісьменнікаў быў найбольш запатрабаваным выдавецтвамі, бібліятэкамі, кніггандлем і адпаведна чытачамі?... Увогуле,

за гады Савецкай улады на 1 студзеня 1971 года ў Беларусі выйшла ў перакладзе на беларускую мову 27 кніг Аляксандра Сяргеявіча Пушкіна. У пасляваенны час — 11 назваў. Выпушчана 23 перакладныя асобныя выданні твораў Л. М. Талстога, у тым ліку 9 — пасля вайны. 22 разы выпускаліся творы А. П. Чэхава, у тым ліку 6 разоў — у пасляваенныя гады. 10 разоў выдаваліся на беларускую мову кнігі М. А. Някрасава. 11 разоў — І. С. Тургенева, 5 — у пасляваенны час. Неаднараза выдаваліся кнігі класікаў рускай літаратуры А. М. Радзішчава, М. В. Гогаля, М. Ю. Лермантава, М. Е. Салтыкова-Шчадрына, І. А. Крылова, І. А. Буніна і іншых пісьменнікаў. У першую чаргу ў даведцы звяртаецца ўвага на рускую класіку.

Дзеля таго каб развіць зацікаўленасць твораў, перакладчыкаў у перакладной справе, Саюз пісьменнікаў БССР і Дзяржкамдрук па друку БССР звярнуліся ў ЦК КПБ з просьбай аб павелічэнні аб'ёму часопіса «Польмя». Партыйнае кіраўніцтва прасілі падтрымаць. Са студзеня 1967 года галоўны літаратурна-мастацкі часопіс пачаў выходзіць аб'ёмам 16 друкаваных аркушаў. На чатыры аркушы болей, чым раней. У зборніках «Дзень паэзіі», якія выходзілі штогод, пад пераклады адвялі спецыяльны раздзел.

І ўсё ж найболей уражлівай аказваецца колькасць выданых савецкіх пісьменнікаў. Выдадзена ажно 55 кніг Максіма Горкага!.. Творы Аляксандра Серафімовіча выдаваліся 15 разоў (зборнікі апавяданняў, раманы «Жалезны паток», «Горад у стэпе»)... Нагадаем: Аляксандр Серафімовіч (1863—1949) — рускі пісьменнік, журналіст, ваенны карэспандэнт. Лаўрэат Сталінскай прэміі (1943). У 1930 годзе ў Мінску выйшла адразу шэсць (!) кніг Аляксандра Серафімовіча. Раман «Жалезны паток» яшчэ да Вялікай Айчыннай вайны выдаваўся тройчы (трэцяе выданне — у 1936 годзе). «Жалезны паток», які, пэўна, ужо і не ведаюць з'яўляўся пакаленні школьнікаў, тым болей не ведае яго і сучасныя беларускія мовазнаўцы, — пра паход Таманскай арміі ў 1918 годзе праз Каўказскі хрыбт для ўз'яднання з Чырвонай Арміяй. Твор жа ў свой час лічыўся класікай сацыялістычнага рэалізму. Сярод перакладчыкаў прозы А. Серафімовіча — беларускія літаратары С. Хурсік, П. Місько, С. Іва. Восем разоў да 1971 года выйшлі на беларускую мову кнігі Аляксандра Фадзеева («Разгром», «Апошні з удзе»,

«Маладая гвардыя»), дзесяць разоў — творы Дамітрыя Фурманова («Мяцеж», «Чырвоны дэсант»; з іх — пяць выданняў сусветна вядомага «Чапаева»). Не засталося па-за ўвагай Аляксея Талстой. «Дзяцінства Мікіты», «Залатыя ключык», «Пётр I» і іншыя творы знакамітага празаіка — савецкага графа выходзілі ў Беларусі 10 разоў. Дзевяць разоў — творы лаўрэата Нобелеўскай прэміі Міхаіла Шолахава («Ціхі Дон», «Узнятая цаліна»; дарэчы, апошняе на той час — да 1 студзеня 1971 г. — выданне «Узнятай цаліны» пабачыла свет тыражом 15 тысяч экзэмпляраў).

Выдавалася ў перакладах на беларускую мову і руская савецкая паэзія. 11 разоў — творы У. А. Маякоўскага, 7 разоў — кнігі Самуіла Маршака. Выдадзены выбранныя творы М. Ісакоўскага (1952 год), А. Твардоўскага (1953), А. Пракоф'ева (1948, 1961). Пад рэдакцыяй народнага песняра Беларусі Якуба Коласа ў 1953 годзе была выдадзена «Анталогія рускай савецкай паэзіі»...

Са звароту старшыні Дзяржкамдруку намесніку старшын урада: «У тэматычных планах выдавецтва «Беларусь» (выдавецтва «Мастацкая літаратура» будзе адкрыта толькі ў 1972 годзе. І адпаведна ўся мастацкая літаратура выдавалася ў «Беларусь». — В. С., К. Л.) пастаяннае месца займаюць пераклады твораў з моў брацкіх народаў СССР і народаў сацыялістычных краін. За пасляваенныя гады выдадзена ў перакладзе з украінскай 67 назваў, з літоўскай — 14, з латышскай — 14, з яўрэйскай — 26. У перакладзе з польскай мовы выдадзена 26 назваў, з балгарскай — 17, з нямецкай — 38, з венгерскай — 5, з чэшскай і славацкай — 13 (тады літаратуры на гэтых мовах развіліся ў межах адной краіны Чэхаславакіі. — В. С., К. Л.), з англійскай — 12, з французскай — 7 назваў і г. д.».

Рыгор Канавалаў робіць і адну істотную заўвагу: «Разам з тым у рэспубліцы яшчэ недастаткова выдаецца кніг у перакладзе з казахскай, таджыцкай, эстонскай, мангольскай моў. Гэта тлумачыцца тым, што ў нас няма перакладчыкаў з гэтых моў».

І тады, у 1940—1970-я, і цяпер у дачыненні да мастацкага перакладу існуе істотнае адрозненне — перакладаць з моў арыгінала і перакладаць праз мову пасярэдніка, відавочна, з рускай... Чытаем у архіўным дакуменце пра мінулыя дзесяцігоддзі: «Пераклады ў рэспубліцы робяцца непасрэдна з арыгінала з 8 моў народаў СССР (рускай, украінскай, літоўскай, латышскай, малдаўскай, грузінскай, татарскай, яўрэйскай), з 17 моў народаў замежных краін (англійскай, нямецкай, польскай, чэшскай, славацкай, балгарскай, іспанскай, італьянскай, французскай, серба-хрватскай, славенскай, дацкай, румынскай, нарвежскай, шведскай, серба-лужыцкай, грэчаскай)».

Цікавым з'яўляецца і адказ на пытанне, як ажыццяўляўся выбар твораў для перакладу. Чытаем у справаздачы: «У мінулыя гады многія пісьменнікі на сваё меркаванне перакладалі на беларускую

мову кнігі пісьменнікаў народаў СССР і замежных краін, а пасля прапанавалі выдавецтву іх выдаць. У мэтах паляпшэння выдання перакладной літаратуры загадам Дзяржкамітэта Савета Міністраў БССР па друку была створана спецыяльная рэдакцыя. Выдавецтвам «Беларусь» складзены перспектывны план выпуску перакладной літаратуры на 1971—1975 гг., у якім улічаны ўсе прапановы Саюза пісьменнікаў БССР. У тэмп-лане маюцца раздзелы: «Руская літаратура», «Творы пісьменнікаў народаў СССР», «Творы пісьменнікаў краін сацыялізму», «Творы пісьменнікаў замежных краін». Планам прадугледжаны выпуск у 1971—1980 гг. серыі «Паэзія народаў СССР» і «Паэзія народаў свету». У 1970 г. выдавецтва выдала 20 кніг перакладной літаратуры. Планам 1971 г. прадугледжаны выпуск 23 перакладных кніг».

Відавочна, і ў Дзяржкамдрук па друку, і ў выдавецтве «Беларусь» думалі пра тое, як зрабіць гэты кірунак кнігвыдання прывабным, плён яго дзейнасці запатрабаваны. Таму і прынялі рашэнне, што большасць выданняў перакладной «выдаецца і будзе выдавацца ў палешаным афармленні...» У сувязі з гэтым афармленні да 1971 года выйшлі «Кацярына» Т. Шаўчэнка, «Лясная песня» Л. Украінкі, «Энеіда» І. Катлярэўскага, «Спеў аб Гаявэце» Г. Лангфела, «Выбранныя творы» М. Лермантава, кнігі выбранных твораў іншых пісьменнікаў замежжа.

Дзеля таго каб развіць зацікаўленасць твораў, перакладчыкаў у перакладной справе, Саюз пісьменнікаў БССР і Дзяржкамдрук па друку БССР звярнуліся ў ЦК КПБ з просьбай аб павелічэнні аб'ёму часопіса «Польмя». Партыйнае кіраўніцтва прасілі падтрымаць. Са студзеня 1967 года галоўны літаратурна-мастацкі часопіс пачаў выходзіць аб'ёмам 16 друкаваных аркушаў. На чатыры аркушы болей, чым раней. У зборніках «Дзень паэзіі», якія выходзілі штогод, пад пераклады адвялі спецыяльны раздзел.

Старшыня Дзяржкамітэта Р. Канавалаў не абышоў у дакладнай запіскі і цяжкасці, якія суправоджалі працэс з матэрыяльнага пункту гледжання. «...У апошнія гады яна (перакладная літаратура. — В. С., К. Л.) збірае малыя тыражы. Разыходзяцца перакладныя выданні, як правіла, дрэнна (у некаторай ступені гэта звязана з тым, што беларусы свабодна валодаюць рускай мовай і многія творы рускіх класікаў і савецкіх пісьменнікаў читаюць на мове арыгінала ці ў перакладзе з моў народаў замежных краін на рускую мову). Так, у гандлёвай сетцы Мінскага аблкіггандлю маецца 2000 экз. «Звычайнай гісторыі» А. І. Ганчарова (выпуск 1955 г.), 790 экз. «Аповесцяў і апавяданняў» Л. М. Талстога (1954), болей 5 тыс. экз. «Маіх універсітэтаў» М. Горкага (1953), 191 экз. «Дня нараджэння» А. Венцлава (1961), болей чым па 2-3 тыс. экзэмпляраў рамана «Перажыўшая рада» Н. Рыбака, «Дзень айца Соікі» С. Тудара і г. д.».

Кіраўнік друкарскай галіны прыходзіць да высновы, што ўся

перакладная літаратура, якая выдаецца ў рэспубліцы, з'яўляецца стратнай. І прыводзіць канкрэтныя прыклады за 1969—1970 г. Зборнік «Ад Буга да Одры» — страты склалі 1636 руб., зборнік «Там, дзе Шпрэвля шуміць» — страты роўныя 1630 руб., «Энеіда» І. Катлярэўскага — 10 698 руб., «Яшчэ адна вясна» Яна Судраб-кална — 3705 руб., «Выбранае» А. Туманяна — 1658 руб., зборнік «Каракумскія зоркі» — 2708 руб., «Усмешкі» А. Вішні — 3745 руб. Несумненна, прыкладаў магло быць і шмат болей. Якое ж выйсце прапановы спецыялістаў, арганізатары кнігвыдавецкай справы? «...Для пакрыцця ўсіх гэтых страт і выканання планаў наакупленняў выдавецтвам даводзіцца выпускаць вялікімі тыражамі творы класічнай літаратуры і кнігі беларускіх пісьменнікаў (серыі «Белорусский роман» і «Белорусская повесть») на рускай мове». І яшчэ: «Маюцца вядомыя цяжкасці з падрыхтоўкай у рэспубліцы перакладчыцкай кадраў. Мінскі інстытут замежных моў не рыхтуе перакладчыкаў з моў замежных краін на беларускую мову. На наш погляд, па лініі Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі адукацыя БССР варта было б практыкаваць абмен студэнтамі-стыпендыянтамі паміж профільнымі ВНУ Беларусі і саюзных рэспублік. Авалядаючы мовай іншага народа Савецкага Саюза, вярталіся б у сваю рэспубліку і працавалі ў галіне ўмацавання культурных узаема-сувязяў. У БССР у першую чаргу такі абмен неабходна было б наладзіць з Эстонскай, Армянскай, Азербайджанскай, Казахскай, Таджыцкай, Узбекскай і Туркменскай Савецкімі Сацыялістычнымі Рэспублікамі.

У мэтах пашырэння выданняў беларускай мастацкай літаратуры за мажой інстытуту мовазнаўства імя Я. Коласа АН БССР і адпаведным ВНУ рэспублікі пажадана стварыць шэраг дапаможнікаў і слоўнікаў (беларуска-англійскай, беларуска-чэшскай і г. д.). Без гэтых дапаможнікаў творы беларускай літаратуры, як і да гэтага часу, будучы распаўсюджваюцца за межамі нашай краіны толькі апасродкавана праз рускія пераклады».

Мэта ў аўтара дакладнай запіскі і яго калег па ведастве была адна: «...садейнічаць далейшаму пашырэнню выдання і паляпшэнню распаўсюджвання перакладной літаратуры».

Мінулі дзесяцігоддзі, мінула болей чым паўстагоддзя з часу стварэння той дакладнай запіскі... Абсягі перакладной літаратуры істотна пабольшалі. За паўвека на беларускую мову з'явілася шмат адметных, прыгожых выданняў. Некаторы перыяд адначасова выходзілі ажно тры перакладныя альманахі — «Даліягды», «Братэрства», «Ветразь». І сёння, пасля некаторага перапынку, выходзіць гадавік «Даліягды». Яго выпускі пачалі свет у 2019, 2020, 2021 (у 2022-м усё ж быў пропуск) і 2023 гадах. А глеба для новых, сённяшніх часу творчых здзяйсненняў рыхтавалася многія гады назад...

**Вячаслаў СЕЛЯМЕНЕВ,
Кастусь ЛЕШНИЦА.**

«ВЕРШЫ ЁДАЛА АПРАЦАВАНЫ З МАСТАЦКАГА БОКУ»

Што прапаноўваў беларускі кнігагандаль дзевяноста гадоў таму

ЗУСІМ нядаўна мы адсвяткавалі Дзень беларускага пісьменства — свята ўсіх, хто мае дачыненне да слова, — пісьменнікаў, выдаўцоў, навукоўцаў і, зразумела, распаўсюджвальнікаў кнігі. Кожнае такое свята дэманструе, як на дзяржаўным узроўні беларускай кнізе дапамагаюць дайсці да чытача, шукаюцца новыя шляхі папулярнасці найлепшых твораў айчынных пісьменнікаў. А тым самым працягваюцца традыцыі, якія былі закладзеныя папярэднікамі. Як прадстаўнікі беларускага кнігагандлю дзевяноста гадоў таму дапамагалі кнізе дайсці да чытача, мы можам прасачыць па старонках газеты «Дэкаднік (інфармацыйна-аператыўны бюлетэнь кнігагандлю Дзяржаўнага выдавецтва Беларусі)», якая выходзіла ў 1930-х. У ёй распавядалі пра кніжныя навінкі, а таксама разважалі пра папулярнасць беларускай кнігі. «Дэкаднік» рассылаўся па ўсёй сетцы кнігагандлю па развёрстцы. Рэдакцыя знаходзілася ў Мінску, па адрасе: Плошча Свабоды, 5, наклад на студзенскі нумары 1932 года пазначаны 1500 асобнікаў.

Давайце разам пагартваем старонкі «Дэкадніка», каб убачыць будні беларускага кнігагандлю дзевяноста гадоў таму і фактычна зрэз эпохі — якія кнігі выдаваліся, што лічылася запатрабаваным, якія метады ўжывалі для прапаганды кнігі, успомнім і лёсы аўтараў.

«З МЭТАЮ ПОЛІТЭХНІЧНАГА ВИХАВАННЯ»

Студзень 1932 года. Звесткі пра ўсе выданы ў «Дэкадніку» падзеленыя на рубрыкі, першай ідзе «Партмаспалітэктар». Тут выданы палітычныя, Ленін, Сталін, антырэлігійная літаратура. Вядома, маё вока найперш шукае раздзел літаратурна-мастацкага сектара. Даюцца назвы кніг, што выйшлі, і тых, што рыхтуюцца да друку, да кожнай — кароткая анатацыя, закліканая зацікавіць. Адразу сустракаем сярод кніжных навінак: «Лынькоў М. Апошні зьверыядавец. Кніжка дае малюнак жыцця на гуче» і «Краліва. Хвядось-Чырвоны нос. Казка Кралівы высмейвае багему ў літаратурным жыцці». Нагадаю, што сюжэт паэмы Кралівы пераклікаецца з «Клапом» Маякоўскага, а правобраз галоўнага героя, які так перапіў, што заспіртаваўся і ачомаўся ў шклянцы скрынцы ў музеі праз сто гадоў — Паўлюк Шукэйла, паэт і крытык, з якім Краліва варагаваў. Падцельваецца ў паэме і Цішка Гартны, які «Дзеля справы, дзеля славы ў выдавецце ціснуў «сокі». Маецца на ўвазе раман Гартнага «Сокі чаліны», які лічылі даўжэзным ды нудным. Даецца анатацыя і на кнігу Барыса Мікуліча «Чорная вірня». Сярод навінак — пераклад з рускай мовы вядомага рамана Мікалая Ляшко «Доменная печ», пра аднаўленне зруйнаванай у Грамадзянскай вайну творчасці.

У спісах літаратуры, якая рыхтуецца да выдання, ёсць і імя Юлія Таўбіна з паэмай «Таўрыда». У наступным «Дэкадніку», які выйшаў 20 студзеня, да назвы дадаўся анонс: «Паэма. Дае малюнак жыцця працоўнае яўрэйскае беднаты ў былой Расейскай Імперыі, эміграцыйны беднаты ў Амерыку і потым жыццё ў яўрэйскай камуне».

Праз год Юлія Таўбіна арыштуецца, ягоныя творы надоўга апынуцца пад забаронай. Прычынай арышту паслужыў ліст ад цёткі, якая пераехала ў Амерыку.

Рыхтаваліся да друку два зборнікі Янкі Купалы — «Адплата каханню» і «Было гэта», чввёртае выданне баек Кралівы, а таксама «Гоман зарніц» Цішкі Гартнага — зборнік, у якім «тры групы апавяданняў: а) жыццё рабочых; б) калектывізацыя вёскі; в) жыццё замежных пралетарыяў». Зборнік вершаў Янкі Бобрыка называецца «Рэспубліка кліча». А вось гэтая кніга сёння забытая: «Райсін — Непакорныя». Апавяданне разглядае вельмі цікавае пытанне, яшчэ не

закранутае ў беларускай літаратуры — «Віленскую трагедыю», калі група камуністаў і камсамольцаў, выкарыстаўшы ўсе сродкі абароны, прымушана была скончыць самагубствам». Дадаецца каментарый: «Апавяданне цікавае і карыснае. Кожнаму камсамольцу і юнаку, чытаецца з цікавасцю і дарослымі».

Яшчэ адзін раздзел — «Юнацка-дзіцячы сектар». Відаць, што літаратуры для дзяцей надавалася важнае значэнне: яе выдавалася шмат. І пра ўцёкі з царскай высылкі, і пра тое, як самому зрабіць радыёпрыёмнік, і пра канструкцыі самалётаў... З тых, што рыхтаваліся, — дзве кнігі Янкі Маўра, «Чалавек ідзе» і «Савецкая кватэра», а таксама брашура для дзяцей пра Гомсельмаш «з мэтай політэхнічнага выхавання».

У гэтым выпуску «Дэкадніка» даецца рэклама — з 1 студзеня 1932 года пачынае выходзіць «новая часопісь» кніжнай справы, бібліяграфіі і прапаганды кнігі «Кніга масам». Выданне Дзяржаўнага выдавецтва Беларусі і кніжнай палаты пры Белдзяржбібліятэцы.

ДВА МІЛЬЁНЫ КНІЖАК ДЛЯ ВЁСКІ

У наступным нумары ад 30 студзеня галоўная тэма — распаўсюджванне сельскагаспадарчай літаратуры. Да веснавой сельскагаспадарчай кампаніі сектара кнігагандлю належала выдаць адпаведны каталог, сачыць, каб у кнігарнях з'яўлялася літаратура з улікам гаспадарчага профілю рэгіёнаў, выязджаць на месцы. «2.000.000 экз. кніжок масава-арганізацыйна-палітычнай і с-гаспадарчага характару, разлічаныя на шырокія саўгасныя і калгасныя масы павінны быць свечасова даведзены да кожнага калгасніка, рабочага саўгаса, МТС і аднаасобніка-бедняка і сярэдняка».

Да распаўсюджвання кніг патрабавалася прыкняці хатнікаў (адпаведна рускаму «избач» — загадчык «избы-читальни»), аграномаў, дактароў, настаўнікаў, вучнёўскія арганізацыі. Друкуюцца рэкамендацыйныя бібліятэчкі сельскагаспадарчай літаратуры.

Што датычыцца літаратурнага сектара, паведамляецца, што выйшлі з друку нарыс «Асістан» Іларыёна Барашкі пра будаўніцтва Асінаўскай электрастанцыі «вершамі і прозаю», «Брыгадзіравы апавяданні» Кузьмы Чорнага і паэма «Арка над акіянам» Пятра Глебкі («Спраба адлюстраваць у мастацкай форме класовае змаганне і сацыялістычнае будаўніцтва. Напісана цікава»).

Нумар 20 лютага таксама выходзіць пад лозунгам «За масавую баявую навукова-папулярную сельска-гаспадарчую кнігу». «Мы яшчэ не навучыліся гандляваць кнігаю, як гэта патрэбна: слаба разбіраюцца работнікі кніжнага прылаўку з тэматыкаю літаратуры, з яе кароткім зместам, характарам і г. д.» — заўважае аўтар перадавічкі і ўносіць шэраг прапаноў: брыгады рабённых газет павінны прапагандаваць кнігі на месцах, не забываць пра рэцензіі як у цэнтральных газетах, так і ў рабённых.

Адметнасць нумара — абвестка: «Гэтымі днямі пачынае выходзіць 10-дзённая газета органу Федэрацыі аб'яднаных савецкіх пісьменнікаў і Галоўмаша БССР «Літаратура і мастацтва». Указваецца адрас рэдакцыі, куды можна слаць матэрыялы: Мінск, вул. Савецкая, 68.

«НАЛІВАЙСЯ КОЛАС» І «БЕЛЫ ІКОЛ»

«Дэкаднік» прапаноўвае «абменьвацца практыкаю лепшых і горшых кнігарняў, практыкаю ударніцкай кнігі пра метады і спосабы прасоўвання, пра гандаль кнігаю... патрэбна даваць месца водгукам чытачоў». Каб кніга не залежалася ў рабённых кнігарнях, неабходныя рэальныя папярэднія планавыя заказы, «тады мы даб'ёмся таго, што папера не будзе марнавацца, не дзвядзецца накіроўваць назад цэлыя тоны паперы замакулатураных кніг».

Пяройдзем да анонсаў... Рыхтуецца да выхату паэма Пятра Глебкі «Арлянка», апоўвесьц Платона Галавача «Спалох на загонах», п'еса Гурскага «Качагары», у раздзеле «Юндзэстэктар» — «Сын вады» Янкі Маўра, пераклад Джэка Лондана «Белы ікол» і кніга Уліцкага «Консэрвы для кароў», як рабіць сілас і які ўдзел у гэтай справе могуць узяць дзеці.

Вось яшчэ адметныя выданні: «Хацкевіч. Налівайся колас. (Вершы) 8 арк. Падыходзіць да кампаніі веснавой сяўбы, бо вершы прысвечаны, галоўным чынам, сельска-гаспадарчым кампаніям (вясна-восень). Напісаны бадзёра і жывою моваю. Могуць дэкламавацца ў сувязі з правядзеннем веснавое сяўбы. Шыдлоўскі. На гранцы. (Апавяданне.) 1 арк. Даецца малюнак здэкаў белапалкаў з беларускіх сялян пад Польшчаю, здэкаў настаўнікаў з школьнікаў беларусоў у польскіх школах, што прымушаюць дзяцей уцякаць у савецкую Беларусь. Паказана, як яны чыталі ў падпольнай літаратуры, што ў нашых школах беларуская мова ў пашане, што дзеям даюць гарачае снаданне, абутак і не б'юць іх. Тэма актуальная. Чытаецца з захапленнем».

Зборнічак Віталіна «Будзем жыць» з анатацыяй «Вершы ўдала апрацаваны з мастацкага боку. Маюць значную палітычна-грамадскую вартасць» таксама змушае задумацца. Праз год пасля выхату гэтага, першага, зборніка паэта арыштавалі. Адбылі высылку, ваяваў на фронце, на Беларусь не вярнуўся — тут былі ўпэўненыя, што Змітрок Віталін загінуў. Потым адкрылася, што ён пражыў доўгае жыццё далёка ад дому і пісаў вершы пад іншым прозвішчам.

«ПРЫВІЛЬНЫ» КРЫТЫКІ УЗБРОЕНЫ АГЛОБЛЯЙ

У «Дэкадніку» за 29 лютага 1932 года гуць заклік арганізаваць на фабрыках і заводах часовыя кніжныя шафкі і кніжныя вітрыны для продажу літаратуры. Беларуская кніга павінна была не проста прысутнічаць паўсюль — на кожнай фабрыцы, заводзе, у кожнай вёсцы і канторы, паўсюль нехта павінен быў гэтаю кнігу прапагандаваць.

У літаратурна-мастацкім сектары сярод анонсаў — другая частка рамана Змітрака Бядулі «Язеп Крушынскі». За гэты раман Бядулю моцна даймала «аглабальная крытыка», таму ён яра перабраў і дапісаў на іх капітал. А вось і галоўны прадстаўнікі той крытыкі — «Бэндзі і Кучар. Творчы рост Андрэя Александровіча. Першая спроба даць характарыстыку творчасці аднаго з будзённых пралетарскіх паэтаў. Першая кніжка ў нашай крытыцы, дзе даецца доволі правільнае большавіцкі аналіз нашае літаратурнае сучаснасці і найбольш характэрныя яе праявы. Першы ўклад у серыю твораў беларускае пралетарскае крытыкі, якая толькі пачынаецца».

Яшчэ адзін твор таго ж Бэндзі: «Янка Купала (Крытычны нарыс). Даецца правільны

аналіз творчасці і складанага творчага шляху народнага поэты Савецкай Беларусі. Нарыс дапаможа выкладчыку літаратуры і ўсім, хто цікавіцца развіццём беларускае савецкае літаратуры, вывучыць гэту літаратуру, прааналізаваць яе паасобныя пыліны, асаблівасці, паасобныя поспехі і перамогі».

Так, мы ўсе ведаем, як Бэндзі зацята «перавыхоўваў» Янку Купалу, абвясчаючы ўсе ягоныя дарэвалюцыйныя шэдэўры нахшталт «Кургана» і «Бандароўны» варожымі...

ПРА ІСНАВАННЕ ДУШЫ І ЗБЕРАЖЭННЕ НЕРВАЎ

10 сакавіка 1932 года «Дэкаднік» выйшаў з заклікам «Ажыццёвым кантроль рублём у кніжных кіёсках». Аўтар нататкі Мазо прапаноўвае практыку: кніжкі выдаваць кіяскарам для продажу на тую суму, на якую прадалі.

А вось нечаканка: пятая частка «Прыгоды ўдалага ваякі Швэйка» ў перакладзе з рускай мовы Тодара Кляшторнага і Змітра Асташэна выходзіць у аўтарстве не Гашака, а Ванака. Тлумачэнне з анатацыі выдання: «Як было паказана ў чввёртай частцы кніжкі, Яраслаў Гашак памёр 1 студзеня 1923 года, сарака год ад нараджэння, не дапісаўшы да канца гэтай часткі. Працу Гашэка, паводле матэрыялаў нябожчыка, скончыў яго блізкі сябра, літаратар Карал Ванак».

У «Дэкадніку» за 20 красавіка 1932 года падводзяцца вынікі за квартал: сетка ДВБ рэалізавала ўласных выданняў на 329 р. — 78,3%. Прычыны прарыву — філіялы і кнігарні не перабудавалі работу адпаведна пастановы ЦК УКП(б) і «ажыццяўлення 6 гістарычных умоў т. Сталіна». Змяшчаецца рэкамендацыйны спіс літаратуры да 1 мая, а таксама «астаца літаратуры па юнацка-дзіцячым сектары», дзе сярод іншага можна сустрэць кнігі Дрожжына «Ці ёсць у чалавек душа» і «Ці стаіць зямля на трох кітах», «Глыбіню Маракста» Конан-Дойла і «На канцавоце па паветры» Лебядзінскай.

«Масавая работа з кнігаю павінна быць пастаўлена так, каб ніводная гаспадарча-палітычная кампанія не прайшла без актыўнага ў ёй удзелу філіялаў і кнігарняў. 10 чэрвеня «Дэкаднік» паведамляе пра «Вечар кнігі» ў Бабруйску з удзелам брыгады беларускіх пісьменнікаў. Паведамляецца і пра выхад 6-га тома Збору твораў Янкі Купалы, даецца спіс санасветнай літаратуры нахшталт «Чаму крычыць дзіця», «Работніца, будуй грамадскае харчаванне» і «Як трэба берачы свае нервы».

30 чэрвеня «Дэкаднік» абвясчае, што сектар кнігагандлю далучаецца да ўсебеларускага аргазоўтэхпаходу. Таксама даецца спіс літаратуры да 12-годдзя вызвалення Усходняй Беларусі ад белалепалкаў. У літаратурна-мастацкім сектары аанасуюцца кнігі Куляшова «Па песню, па сонца», Сяргея Дарожнага «Пракосы на памяць» і Сымона Баранавых «Чужая зямля».

Нумар за 20 верасня прысвечаны школьным падручнікам. «Кнігарням трэба пільна сачыць за тым, каб не трапіў у школу ніводзін састарэлы або палітычна наявытрыманы падручнік». Сярод рэкамендацый — падручнік па літаратуры для 5 класа Бэндзі. Дарчы, навукальная літаратура выпускаецца на беларускай, яўрэйскай, літоўскай і польскай мовах — усе яны былі дзяржаўнымі ў БССР таго часу.

Цікава, што ў сектары літаратуры і мастацтва з'яўляюцца і ноты: М. Аладу. «Мы людзі сонца і машыны» на словы Ул. Барашкі, «Творчы наступ» Пукста «для мяшанага хору» на словы Аркадзя Куляшова.

Назвы кніг, імёны аўтараў... Многія знаёмныя, многія забытыя... Штосці заслужана забытае, штосці — не. Шмат якіх з тых кніг, што анансаваліся ў «Дэкадніку», не былі знаёмымі чытачу, а сёння сталі класікай. Несумненна адно — і дзевяноста гадоў таму на Беларусі клапаціліся пра беларускую кнігу, і гэтая традыцыя працягваецца.

Людміла РУБЛЕўСКАЯ.

ТАНЦЫ НА ПАЛЯНЦЫ

У сядзібе Коласа вучылі адпачываць так, як тое рабілі нашы продкі

Абэрак, мазурка, вальс, полька, падыспань, краквяк... Гэтыя і іншыя танцы развучылі наведвальнікі сталічнага музея Якуба Коласа ў апошні дзень лета. А дапамагла нам капэла славутага беларускага музыканта і мастака Алеся Лясы «ТрыА». Таму цяпер кожны, хто далучыўся да гэтага незабыўнага майстар-класа, можа з гонарам казаць: «Мяне вучыў танцаваць сам Аляксей Лось».

Пачаўся незвычайны ўрок са старажытнага танца «Крывы танок».

— Называецца ён так, бо гэты карагод водзяць крывымі, зігзагападобнымі лініямі, — умудраецца распавядаць падчас танца ўдзельніца капэлы «ТрыА» Алеся СІВОХІНА. — Нашы продкі звычайна танцавалі яго, калі нешта рабілася ўпершыню. Дык вось і мы з вамі сёння ўпершыню сабраліся такой кампаніяй, разам праводзім лета і сустрэкаем восень. Кожны элемент танца мае глыбокае значэнне. Напрыклад, «качан» — сімвал плоднасці, дабрабыту, «кола» — сімвал сонца, аднасці людзей, «вужака» значыць мудрасць. У даўнія часы людзі шанавалі вужа, бо ён быў ахоўнікам гаспадаркі, амаль у кожнай вясковай хаце трымалі яго пад печкай, кармілі і аберагалі. Забіць яго лічылася вялікім грахам...

— Сёння наша сустрэча прывесчаная жанру смывавай музыкі, — падкрэсліў Аляксей Лось і правёў смыком па скрыпцы. — Ён сёння крыху падабыты. Даўней жа смывавыя капэлы гучалі па ўсёй Беларусі. Уся музыка, якую мы іграем, запісаная намі ў экспедыцыйных па беларускіх вёсках. Вось цяпер, напрыклад, прапаную патанцаваць пад вальсок з Краснага Берага.

За дзве гадзіны, якія праляцелі, як адно імгненне, мы не толькі танцавалі пад традыцыйную музыку ў выкананні капэлы, але і даведаліся шмат цікавага пра гісторыю беларускіх танцаў. Ужо праз хвілін трыццаць у большасці з нас спіна была мокрая, а ногі гудзелі... Аляксей Лось, заўважыўшы тое, усміхнуўся і сказаў, што раней на вяселлях адзін танец танцавалі не пяць хвілін, як мы на

майстар-класе, а па пятнаццаці і больш. І не стамляліся. Прычым рабілі гэта так заўзята, што аж зямля дрыжала. На танец, прывесчаны святку каня, мужчыны ўбівалі ў падэшву абутку кавалак чыгуну, каб аж іскры ляцелі з-пад ног, калі адбівалі такт на брукаванцы.

Тацяна, якая прыехала на майстар-клас з аграгарадка Наваселле, дзе працуе ў дзіцячым садку, распавяла гісторыю, як яна разам з сынам ездзіла ў Ракаў на танцавальную вечарыну.

— Ніколі не забудуся, як музыканты зайгралі краквяк. Мы, малдзедзішкі, ужо стаміліся даўно і адышлі ў бок, каб крыху аддыхацца. А дзве мясцовыя бабункі працягвалі скакаць да апошняга. Такое адчуванне, што ў іх не было стомы ад слова «зусім». У нейкі момант музыка сціхла. Тады тыя бабункі павярнуліся да музыкантаў: «Ну што, здэмуліся?!»

Самай малодшай сярод нас, танцорак, было дзесяць гадоў. Маша прыйшла на майстар-клас разам з мамай.

— Я вельмі люблю народныя танцы, — распавяла ў перапынку Настасся. — Прагэты майстар-клас дазналася дзякуючы сябрам, якія, ведаючы, што я стараюся не прапусьціць падобныя мерапрыемствы, скінулі абвестку. Дачку ўзяла з сабой упершыню. Маша раней займалася танцамі, праўда, сучаснымі. Тым не менш вы ж бачылі, народныя рухі хапае на яту. Я буду шчаслівая, калі дачка таксама захопіцца беларускімі танцамі.

Было на майстар-класе і некалькі жанчын сталага веку. І ведаецца — іх энергіі і актыўнасці можна толькі па-добраму паазідрасціць. Людміла і Ала — сяброўкі, абедзве ўжо на пенсіі. Кажуць, раней рэгулярна, раз на тыдзень, хадзілі на танцы ў «Жар-птушку» ў парк Горкага.

— Там дзядзька ў саламяным капелюшы вучыў усіх ахвотных (а нас было нямала) беларускім танцам. Гэта быў цудоўны час. Калі выпадкова ў «Інстаграме» ўбачыла аб'яву, што ў музеі ладзіцца майстар-клас па беларускіх танцах, адразу ж патэлефанавала сяброўцы і, не раздумваючы,

вырашылі пайсці. Было б цудоўна, калі б хоць бы раз ці два на месяц тут або ў іншым месцы ладзіліся падобныя майстар-класы. Мы з задавальненнем хадзілі б. Праўда, Алачка?

— Анягож! Беларускія танцы, бы лекі. Патанцую гадзінку-другую і настроі ўзнямаецца, такое адчуванне, што памаладзела на гадоў дваццаць.

Як паведаміла вядучы навуковы супрацоўнік навукова-асветнага аддзела Дзяржаўнага літаратурна-мемарыяльнага музея Якуба Коласа Алена ЖАСТКОВА, ідэя праекта «Танцы на палянцы» нарадзілася пасля апошняй «Ночы музеяў».

— У той вечар на сядзібе Якуба Коласа адбыўся майстар-клас па традыцыйных беларускіх танцах, яго праводзіла таксама капэла Алеся Лясы. Дык вось, мы заўважылі, што шмат людзей прыйшло ў музей, менавіта каб патанцаваць. І падумалі, чаму б не ладзіць падобныя мерапрыемствы часцей. Тым больш у нас для гэтага ёсць усе ўмовы — калі сядзібы Якуба Коласа шмат месца для танцаў. Ужо ў ліпені на «Танцы на палянцы» запрасілі фальклорны ансамбль «Мльнок» з купальскай праграмай. Наведвальнікам спадабалася, яны папрасілі запрасіць яшчэ раз Алеся Лясы. Цяпер хочацца інтэрактыў, цікава не проста прыйсці, не толькі паслухаць выдатных музыкантаў, але і патанцаваць з імі, далучыцца да нейкай дзеі, чамусьці навучыцца. Плануем і ў далейшым праводзіць падобныя майстар-класы, запрашаць іншыя народныя гурты. А яшчэ мне здаецца, што цікава было б зладзіць майстар-клас па народных аўтэнтычных спевах. Гэта, хутчэй за ўсё, арганізуем узімку, калі ўжо палянка для танцаў каля Коласавай сядзібы будзе пад снегам.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК,
фота аўтара.

Памяць не мае меж

У Беларускай дзяржаўнай гісторыі Вялікай Айчыннай вайны была прэзентавана кніга ўспамінаў байцоў і камандзіраў 8-га стралковага эстонскага корпуса «Так долог путь бойца, ведущий к дому». Яе назва — гэта радкі з песні эстонскага стралковага корпуса. На 80 працэнтаў гэтае воінскае фарміраванне было складзена з эстонцаў, яшчэ 20 былі беларусамі, рускімі і прадстаўнікамі іншых нацыянальнасцяў. Хтосьці трапіў у эстонскі полк выпадкова, як, напрыклад, маладзенькая дзяўчына, што прарывалася на фронт і ўскочыла ў першы эшалон, у які атрымалася. Нягледзячы на тое што большасць байцоў гаварыла не па-руску, дзяўчына засталася служыць з імі. Былі ў эстонскім палку яўрэі і нават швед. Таму ў кнігу ўвайшлі ўспаміны прадстаўнікоў розных нацыянальнасцяў, родаў войскаў і вайсковых прафесій — артылерыстаў, танкістаў, медыкаў, сувязістаў...

— Беларусь — тая краіна, якая панесла найбольшыя страты і па колькасці ахвяр, і па ліку спаленых населеных пунктаў у Вялікай Айчыннай вайне. Таму ў ёй аддаецца асабліва ўвага на захаванні памяці. Наша арганізацыя таксама імкнецца зрабіць свой унёсак. На жаль, у апошнія гады не прынята казаць пра тых эстонцаў, якія ваявалі ў складзе Чырвонай Арміі, хоць ветэраны, хто яшчэ застаўся жывы, як і раней, працягваюць ганарыцца тым, які баявы шлях прайшлі, — падзяліўся ўкладальнік кнігі, кіраўнік эстонскага ваенна-гістарычнага аб'яднання Front-Line Андрэй ЛАЗУРЫН.

Дарэчы, у савецкія часы многія «карпусныя хлопцы», так сябе на-

зывалі ветэраны, у Эстоніі наслі так званыя французскія значкі, на якіх былі прадстаўлены знакі іх франтаных падраздзяленняў. Таксама яны шмат ездзілі па мясцінах, праз якія прайшлі ў гады вайны, — не толькі па Эстоніі, але і за яе межы, на Урал, дзе фарміраваліся корпус, у Ленінградскую вобласць (у вызваленні якой ён удзельнічаў), у Вялікія Лукі (бой пад якімі называлі «малым Сталінградом»).

Намеснік дырэктара па навуковай рабоце Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны Рыма РУМ заўважыла, што з прапановай зрабіць прэзентацыю кнігі да ўстановы звярнулася беларускае пасольства ў Эстоніі:

— Наш музей з задавальненнем падтрымаў ініцыятыву. Нягледзячы на ​​на якія перашкоды, мы працягваем супрацоўнічаць з нашымі калегамі з краін Прыбалтыкі. Наша агульная справа звязаная з тым, каб захаваць гістарычную памяць, прадухліць фальсіфікацыю гісторыі і герызаванне нацызму.

Арганізацыя Front-Line, якой налета будзе 20 гадоў, займаецца захаваннем памяці пра ваенныя падзеі. Яе актыўнасці ўдзельнічаюць у рэканструкцыях на «Лініі Сталіна» і Брэсцкай крэпасці, вядуць пошу-

кавыя работы на месцах баёў, імкнучы ўстанавіць звесткі пра тых, хто загінуў, і звязца з іх роднымі. Таксама аб'яднанне дапамагае ветэранам, захоўвае інфармацыю пра помнікі і воінскія пахаванні, збірае ўспаміны ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны і воінаў-інтэрнацыяналістаў. Ужо сабрана больш за 800 успамінаў людзей з розных рэспублік былога Савецкага Саюза. Актыўнасці паабяцалі перадаць у наш музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны запісы ўраджэнцаў Беларусі, тых, хто ваяваў у

партызанскіх атрадах, удзельнічаў у абароне і вызваленні рэспублікі.

Беларускі дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны захоўвае памяць пра падзвігі і трагедыі ў гады вайны прадстаўнікоў розных народаў. У яго фондзах захоўваюцца ў тым ліку і прадметы вайскоўцаў 8-га эстонскага стралковага корпуса, пра што расказаў старшы навуковы супрацоўнік аддзела пільмоў і выяўленчых крыніц Віктар РУСЕЦКІ. Ён прадставіў фатаграфіі і дакументы дзвюх жанчын-медыкаў — Марыі Акулавай і Антаніны Віснап, якія пасля вайны жылі ў Беларусі. Муж Марыі ўдзельнічаў у вызваленні Беларусі. Антаніна працавала на заводзе «Інтэграл», стала першай жанчынай электроннай прамысловасці БССР, якая ў 1971 годзе была ўзнагароджана Ордэнам Кастрычніцкай Рэвалюцыі.

Кнігу ўспамінаў байцоў 8-га стралковага корпуса разам з іншымі выданнямі, звязанымі з захаваннем памяці пра падзеі Вялікай Айчыннай вайны ў Эстоніі, Андрэй Лазурын перадаў у музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны і выказаў надзею, што яна будзе запатрабаваная даследчыкамі.

Ганна ПЯТРОВА.

**ДОПОЛНЕНИЕ
К ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ
ООО «Датч Стар»,**

опубликованной в газете «Звезда» 01.09.2022 г.

по объекту
«Жилая застройка со встроенными помещениями общественного назначения в границах пр-та Дзержинского – ул. Щорса – ул. Папанина» (2-я очередь строительства)

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагаются:

10 (десять) однокомнатных квартир площадью от 41 до 63 кв. м, стоимость 1 кв. метра от 4 352 до 4 800 белорусских рублей с обязательным условием приобретения не менее одного машино-места в объекте «Жилая застройка со встроенными помещениями общественного назначения в границах пр-та Дзержинского – ул. Щорса – ул. Папанина (2-я очередь строительства, 3-й пусковой комплекс);»

10 (десять) двухкомнатных квартир площадью от 67 до 143 кв. м, стоимость 1 кв. метра от 3 520 до 4 300 белорусских рублей с обязательным условием приобретения не менее одного машино-места в объекте «Жилая застройка со встроенными помещениями общественного назначения в границах пр-та Дзержинского – ул. Щорса – ул. Папанина (2-я очередь строительства, 3-й пусковой комплекс);»

На предприятии действует система регулирования стоимости, зависящая от площади, этажа и условий оплаты объекта строительства.

Условия оплаты – полная оплата цены договора в течение 3-7 рабочих дней с момента регистрации договора долевого строительства в Комитете строительства и инвестиций Мингорисполкома.

Ознакомление дольщиков с планировками квартир, предлагаемых для заключения договоров создания объектов долевого строительства, осуществляется по предварительной договоренности в рабочее время ООО «Датч Стар» по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 19, пом. 1515.

Тел.: 375 (17) 336 73 88, 375 (44) 5343000, 375 (29) 5343000.

УНП 190485521

**Брестский филиал
РУП «Институт недвижимости и оценки»
ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ
ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА**

Лот:
1) капитальное строение с инвентарным номером 131/С-6745 (наименование: здание моторной; назначение: здание неустановленного назначения), площадью 81,0 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., Столинский р-н, г. Давид-Городок, ул. Калинина, 68г, на земельном участке с кадастровым номером 125851000001003509, площадью 0,0378 га;
2) земельные насаждения – береза повислая 1 шт., инвентарный номер 070133;
3) часть забора – 7 плит, инвентарный номер 750018.

Начальная цена, руб. (без учета НДС)	6 050,76	Размер задатка, руб.	605,08
--------------------------------------	----------	----------------------	--------

Продавец: ОАО «Д-Г ЭМС» 225540 Брестская обл., г. Давид-Городок, ул. Калинина, 68, тел./факс 80165564167.

Организатор торгов: Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Брест, ул. Наганова, 10-329, тел./факс 80162408701. **Задачу** вносится на расчетный счет Организатора аукциона до подачи заявления. **Р/с для перечисления задатка:** р/с BY32BAPB3012786660010000000, в ОАО «Белгазпромбанк» ЦБУ № 116 в г. Брест, РД по Брестской области, код банка BAPBVB2X, УНП 201028245, код платежа 40901.

Условия продажи: без условий. **Срок заключения договора купли-продажи:** в течение 20 рабочих дней со дня проведения аукциона. **Условия оплаты:** согласно заключенному договору купли-продажи.

Информация о возмещении затрат: участник аукциона, выигравший торги, оплачивает Продавцу НДС в размере 20% от стоимости продаваемого объекта, а также в течение 3 рабочих дней со дня аукциона возмещает фактические затраты на организацию и проведение аукциона, включающие вознаграждение Организатора аукциона. **Срок возможного отказа от проведения аукциона:** не позднее чем за 3 календарных дня до наступления даты проведения аукциона.

Шаг аукциона: 5% от предыдущей названной цены

Аукцион состоится 10 октября 2023 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционе, порядке, в соответствии с которым проводится аукцион, а также иная информация содержится на сайте Организатора аукциона www.osenlabrest.by, а также ее можно узнать по телефонам: 8 (0162) 40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00.

Последний день приема заявлений – 09 октября 2023 г. до 17.00

**ЗАО «БелБанкротАукцион»,
организатор торгов по продаже имущества
ООО «Атрия» (УНП 190702381),
объявляет о проведении 15.09.2023 г. в 09.00
публичных торгов в электронной форме.**

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: bankrotorg.by.

Утерянный бланк полиса формы 2РН, 2РП серия КЕ № 0131958 ЗАО «КЕНТАВР» УНП 100985903 считать недействительным.

**ООО «СпецРеализация»
объявляет о проведении третьих
повторных открытых торгов
в форме аукциона по продаже имущества
ликвидируемого юридического лица –
ЗАО «Эрмес – Маркет»**

(УНП 190485521, г. Минск, ул. Захарова, д. 19, комн. 7а)
Дата и время проведения торгов: 15 сентября 2023 года.
Начало – 11.00. Заявки принимаются с 05 сентября 2023 года по 14 сентября 2023 года.

Место проведения торгов: Минск, просп. Победителей, 31-1, конференц-зал ОАО «Гостиница Планета».

Организатор торгов: ООО «СпецРеализация» (УНП 691842036, Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стиклово, д. 40, корп. 2, пом. 23, каб. 23-5), тел. 8 (029) 684-71-78.

Продавец: ЗАО «Эрмес – Маркет» (УНП 190485521) в лице ликвидатора – директора ООО «Консалтинговая группа «ПРАВО» Мамедовой В.О.

Шаг торгов – 5%. **Задачу** – 2%.
Подробная информация об имуществе, условиях торгов и порядке проведения размещена на интернет-сайте <http://www.specrealization.by/>. Контактный телефон для осмотра лота в рабочее время (с 9.00 до 17.00) +375296847176.

Сведения о предыдущих торгах:
РПУ «Издательский дом «Звезда», номер газеты 64 (29944) за 05.04.2023. РПУ «Издательский дом «Звезда», номер газеты 92 (29972) за 17.05.2023. РПУ «Издательский дом «Звезда», номер газеты 111 (29991) за 13.06.2023

**ДОПОЛНЕНИЕ
К ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ
ООО «Датч Стар»,**

опубликованной в газете «Звезда» 01.09.2022 г.

по объекту
«Жилая застройка со встроенными помещениями общественного назначения в границах пр-та Дзержинского – ул. Щорса – ул. Папанина» (2-я очередь строительства)

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагаются:

20 (двадцать) машино-мест площадью от 12 до 35 кв. м, стоимость 1 кв. метра от 1 610 до 2 500 белорусских рублей.

На предприятии действует система регулирования стоимости, зависящая от площади и условий оплаты объекта строительства.

Условия оплаты – полная либо поэтапная оплата цены договора в течение 3-7 рабочих дней с момента регистрации договора долевого строительства в Комитете строительства и инвестиций Мингорисполкома.

Ознакомление дольщиков с планами машино-мест, предлагаемых для заключения договоров создания объектов долевого строительства, осуществляется по предварительной договоренности в рабочее время ООО «Датч Стар» по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 19, пом. 1515.

Тел.: 375 (17) 336 73 88, 375 (44) 5343000, 375 (29) 5343000.

УНП 190485521

**ИЗМЕНЕНИЯ
В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ
ООО «Датч Стар»,**

опубликованной в газете «Звезда» 03.03.2022 г.

по объекту
«Жилая застройка со встроенными помещениями общественного назначения в границах пр-та Дзержинского – ул. Щорса – ул. Папанина» (1-я очередь строительства)

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагаются:

4 (четыре) однокомнатных квартиры площадью от 59 до 72 кв. м, стоимость 1 кв. м от 3 840 до 4 300 белорусских рублей с обязательным условием приобретения не менее одного машино-места в объекте «Жилая застройка со встроенными помещениями общественного назначения в границах пр-та Дзержинского – ул. Щорса – ул. Папанина (2-я очередь строительства, 3-й пусковой комплекс);»

5 (пять) двухкомнатных квартир площадью от 79 до 138 кв. м, стоимость 1 кв. м от 3 776 до 4 300 белорусских рублей с обязательным условием приобретения не менее одного машино-места в объекте «Жилая застройка со встроенными помещениями общественного назначения в границах пр-та Дзержинского – ул. Щорса – ул. Папанина (2-я очередь строительства, 3-й пусковой комплекс);»

На предприятии действует система регулирования стоимости, зависящая от площади, этажа и условий оплаты объекта строительства.

Условия оплаты – полная оплата цены договора в течение 3-7 рабочих дней с момента регистрации договора долевого строительства в Комитете строительства и инвестиций Мингорисполкома.

Ознакомление дольщиков с планировками квартир, предлагаемых для заключения договоров создания объектов долевого строительства, осуществляется по предварительной договоренности в рабочее время ООО «Датч Стар» по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 19, пом. 1515.

Тел.: 375 (17) 336 73 88, 375 (44) 5343000, 375 (29) 5343000.

УНП 190485521

**ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона)
извещает о проведении повторного открытого аукциона
по продаже имущества, изъятого, арестованного
или обращенного в доход государства 20 сентября 2023 года в 11.00
в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж**

№ лота	Наименование объекта	Уполномоченный орган	Начальная цена продажи, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
Наименование подразделения Департамента – Управление Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь по Гомельской области				
1	Капитальное строение с инв. № 350/С-57154 , общей площадью 982,1 кв. м , назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; наименование – здание склада . Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Добрушская, 29А. Информация о земельном участке: расположен на земельном участке с кадастровым номером 34010000007073439 общей площадью 0,2813 га (право постоянного пользования) . Местоположение (адрес): г. Гомель, ул. Добрушская, 29А. Целевое назначение земельного участка: для строительства и обслуживания здания склада	ИМНС по Новобелицкому р-ну г. Гомеля	167 670,00	16 767,00
2	Капитальное строение с инв. № 350/С-114213 , общей площадью 621,0 кв. м , назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель; наименование – столярный цех . Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Добрушская, 29А. Информация о земельном участке: расположен на земельном участке с кадастровым номером 34010000007073440 общей площадью 0,2972 га (право постоянного пользования) . Местоположение (адрес): г. Гомель, ул. Добрушская, 29А. Целевое назначение земельного участка: для строительства и обслуживания здания	ИМНС по Новобелицкому р-ну г. Гомеля	123 120,00	12 312,00

Шаг аукциона – 5%.

Участник торгов обязан до начала торгов осмотреть предмет торгов. Порядок ознакомления с имуществом (осмотр) осуществляется по контактному тел. **8 (029) 131-65-76, Тимошенко Денис Анатольевич.**

Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»); р/с BY52 BLVB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLVBVB2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 1. № 2. Проводимый 20 сентября 2023 г. (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов, в том числе документа, подтверждающего внесение суммы задатка с отметкой банка можно с **05 сентября 2023 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается **18 сентября 2023 г. в 16.00** включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Лоты могут быть сняты Организатором по письменному заявлению Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь до объявления его

преданным. Победитель аукциона либо в случае, если заявление на участие подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) процентов** (далее – Претендент на покупку), не позднее **3 (три) рабочих дней** со дня проведения аукциона на основании счета-фактуры возмещает затраты на организацию и проведение аукциона и оплачивает стоимость приобретенного объекта не позднее **20 (двадцати) рабочих дней** со дня подписания протокола о результатах аукциона. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь. **Задатки**, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по оплате предмета торгов.

Проводится аукцион в соответствии с Положением «О порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства» (Указ Президента РБ от 19.02.2016 г. № 63 в редакции Указа Президента РБ от 07.03.2023 г. № 60).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblrkama.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-56, 8 (044) 599-18-16.

Уважаемые акционеры ОАО «Элегант» 11 сентября 2023 года в 12.00 по решению Наблюдательного Совета Общества состоится внеочередное общее собрание акционеров.

Повестка дня:

1. О внесении изменений в Устав Общества.

С материалами, подготовленными к собранию, и списком акционеров, составленным на основании реестра владельцев ценных бумаг эмитента по состоянию на 05.09.2023 года, имеющих право участвовать в собрании можно ознакомиться по адресу: г. Жодино, пр-т Ленина, 22, 2-й этаж, бухгалтерия с 06.09.2023 с 8.00 до 17.00 до 11.09.2023 с 8.00 до 11.45. Справки по телефону (01775) 6-80-74.

Начало регистрации 11.09.2023 с 11.00 по 11.45 по адресу: г. Жодино, пр-т Ленина, 22 ОАО «Элегант», бухгалтерия.

Для участия в собрании при себе иметь следующие документы: акционеру Общества – паспорт; представителю акционера – паспорт и доверенность, заверенную в установленном порядке.

УНП 600393918

**ЗАО «БелБанкротАукцион»,
организатор торгов по продаже имущества
ООО «ОЛСЕМА» (УНП 191561221),
объявляет о проведении 15.09.2023 г. в 09.00
публичных торгов в электронной форме.**

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: bankrotorg.by.

УНП 190485521

РЕЗУЛЬТАТЫ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «КТО НА ОТДЫХ?»

Сведения о рекламной игре:

Наименование рекламной игры: «Кто на отдых?»
 Территория проведения: Республика Беларусь.
 Период проведения: с 17 апреля 2023 года по 29 сентября 2023 года.
 В рекламной игре приняли участие 4 884 участника.
 Призовой фонд рекламной игры разыгран полностью.

Победителями стали

№	Наименование приза	Кол-во, шт.	ФИО победителя
1	Сертификат на туристическую поездку (тур) в Объединенные Арабские Эмираты: - размещение в отеле DUKES, A ROYAL HIDEAWAY HOTEL 5* (Дубаи) на 7 ночей, - тип размещения – DUKES, A ROYAL HIDEAWAY HOTEL 5* - номер (категория) Deluxe room для размещения 2 взрослых, тип питания – Half Board Dinner - завтрак, ужин (согласно концепции отеля); - авиаперелет г. Минск – г. Шарджа (26.09.2023); г. Шарджа – г. Минск (03.10.2023); - трансфер по маршруту: Аэропорт г. Шарджа – Отель – Аэропорт г. Шарджа; - медицинская страховка на период туристического путешествия, - туристический налог и денежные средства в размере 1 302,09 белорусского рубля	3	Зикратова Алена Викторовна Морозова Снежана Александровна Ковшарова Кристина Алексеевна

2	Электросмакот Tribе Maya 10.0/TES-MAY107800BLACK и денежные средства в размере 249,39 белорусских рублей	10	Тригорцев Александр Владимирович Михнок Елена Александровна Шиманский Дмитрий Владимирович Астрейко Елена Ивановна Грицевич Степан Александрович Жердецкая Ирина Геннадьевна Колесникова Юлиана Валерьевна Лешкевич Артем Валентинович Канах Денис Анатольевич Мирошниченко Сергей Александрович Морозов Сергей Васильевич Бондик Ирина Евгеньевна Шапель Елена Владимировна Кожар Илья Валерьевич Воронцов Егор Сергеевич Пугачёв Сергей Эдуардович Булатов Леонид Олегович Сенчук Сергей Александрович Лис Екатерина Валентиновна Игнаткович Екатерина Владимировна Халадинский Виталий Дмитриевич Ульянов Сергей Владимирович Слинко Александр Владимирович Наумчик Олег Станиславович Лялчук Михаил Юрьевич Шарпило Владимир Петрович
3	Смартфон Apple iPhone 14 128GB/MPU3 (полночный) и денежные средства в размере 454,84 белорусских рублей	16	

Организатором рекламной игры является ООО «ТДИ ПРОМОИВЕНТ», Республика Беларусь, 220004, г. Минск, ул. Кальварская, 215-01, УНП 190771520. Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 4302 от 10.04.2023, выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.
 Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры +375 17 388 76 96 ежедневно с 09.00 до 20.00, сайт mtbank-igra.by.
 Правила рекламной игры опубликованы в газете «Звезда» № 72 от 15.04.2023.

ООО «СпецРеализация» объявляет о проведении повторных открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества ликвидируемого юридического лица – ИООО «Туртэсс Трэвел»

(УНП 191046008, г. Минск, ул. Евфросины Полоцкой, д. 5, оф. 98).
Дата и время проведения торгов: 15 сентября 2023 года.
 Начало – 10.00. Заявки принимаются с 05 сентября 2023 года по 14 сентября 2023 года.
Место проведения торгов: Минск, просп. Победителей, 31-1, конференц-зал ОАО «Гостиница Платана».

Организатор торгов: ООО «СпецРеализация» (УНП 691842036, Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, д. Большое Стиклево, д. 40, корп. 2, пом. 23, каб. 23-5), тел. 8 (029) 684-71-76.

Продавец: ИООО «Туртэсс Трэвел» (УНП 191046008) в лице ликвидатора – директора ООО «Юридическое агентство «КлеверКонсалт» Кольско А.А. Шаг торгов – 5%. Задаток – 2%.

Подробная информация об имуществе, условиях торгов и порядке проведения размещена на интернет-сайте <http://www.specrealization.by/>. Контактный телефон для осмотра лота в рабочее время (с 9.00 до 17.00) +375296847176.

Сведения о предыдущих торгах:
 РИУ «Издательский дом «Звезда», номер газеты 240 (29862) за 07.12.2022. РИУ «Издательский дом «Звезда», номер газеты 1 (29881) за 04.01.2023. РИУ «Издательский дом «Звезда», номер газеты 144 (30024) за 28.07.2023

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Планар» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже ЗДАНИЯ ДЕРЕВООБРАБОТКИ

(*составные части и принадлежности: пристройка, забор железобетонный, подъездные дороги, опилкоприемник*), инв. № 601/С-26267, общей площадью 478,4 кв. м, расположенного на земельном участке площадью 0,6437 га с кадастровым номером 62328800016000004 (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, Логойский район, Янушковичский с/с, 8.

Начальная цена с НДС (20%) – 86 127,00 бел. руб.
 Задаток 10% от начальной цены – 8 612,00 бел. руб.

Задати перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169 330001 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSB-BY2X, УНП 690324015, код платежа – 40901, код категории платежа ОТНР, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, а также возмещает затраты на публикацию в СМИ.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Аукцион состоится **06.10.2023 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.
 Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **04.10.2023 до 17.00** по указанному адресу в каб. 320.
Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136 31 11. Тел. для осмотра (8044) 797-93-83.

Индивидуальный предприниматель Лапатын Юрий Геннадьевич – ликвидатор ООО «Ивентэкспогрупп», извещает о проведении торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего должнику

Торги первые повторные торги состоятся 22 сентября 2023 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Гурьякова, 22Б, оф. 316.

Для участия в торгах необходимо подать до 21 сентября 2023 года заявку и перечислить на расчетный счет организатора торгов BY43 BPSB 3012 3138 7601 9933 0000, код банка BPSBY2X, УНП 191690267 сумму задатка в размере 5% от начальной цены имущества. Сумма шага аукциона по каждому лоту составляет 5% от начальной цены предмета аукциона. С имуществом, выставленным на торги, можно ознакомиться по его месту нахождения, предварительно согласовав время с ликвидатором.

Прием заявок и документов на участие в торгах осуществляет организатор торгов ежедневно по рабочим дням с 9.00 до 18.00 по адресу электронной почты: yury.kisser@yandex.by.

Сведения об имуществе, выставленном на торги.

Номер лота	Сведения об имуществе	Начальная цена, за ед. долл. США с НДС	Сумма задатка, долл. США
1	Автомобиль Peugeot Partner 2011 г. в., белого цвета, МКПП, 1,6 дизель, вин № VF37E9HXCБJ799605, пробег 606 923 км	4050,00	202,50
2	Сублен RYDWAN R-EU-L2, 2019 г. в., серого цвета, номер кузова SYBL20000K0000780	1800,00	90,00
3	Автомобиль Peugeot Partner 2011 г. в., белого цвета, МКПП, 1,6 дизель, вин № VF37E9HXCБJ546989, пробег 414 099 км	3600,00	180,00
4	Легковой автомобиль Volkswagen Jetta 2017 г. в., черного цвета, АКПП, 1,6 бензин/газ, вин № XW8ZZ216ZJN900600, пробег 252 748 км	12 375,00	618,75
5	Легковой автомобиль KIA RIO 2021 г. в., белого цвета, АКПП, 1,6 бензин/газ, вин № Z94C241BMR238345, пробег 237 419 км	14 400,00	720,00
6	Легковой автомобиль KIA RIO 2021 г. в., белого цвета, АКПП, 1,6 бензин/газ, вин № Z94C241BMR238345, пробег 105 529 км	16 200,00	810,00
7	Легковой автомобиль Volkswagen Polo 2019 г. в., серого цвета, АКПП, 1,6 бензин/газ, вин № XW8ZZ216ZLW001955, пробег 217 840 км	12 150,00	607,50
8	Легковой автомобиль Volkswagen Polo 2015 г. в., бежевого цвета, МКПП, 1,6 бензин/газ, вин № XW8ZZ216ZGG006197, пробег 322 416 км	9000,00	450,00

Победителем торгов является лицо, предложившее наибольшую цену.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона производится победителем аукциона по фактическим затратам. Все расходы, связанные с регистрацией договора купли-продажи, оформлением перехода права собственности, несет покупатель.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

По результатам аукциона организатор торгов составляет протокол в трех экземплярах. Заключение договора купли-продажи осуществляется в течение 7 рабочих дней с даты проведения торгов. Организатор вправе отказаться от проведения торгов не менее чем за 3 дня до даты проведения торгов.

УНП 191690267

РУП «ТОРГОВЫЙ ДОМ «ВОСТОЧНЫЙ»

извещает о проведении 09.10.2023 открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства

сти на земельный участок с кадастровым номером 6236857000190000213, расположенные по адресу: Минская обл., Минский р-н, Петришковский с/с, СТ «Монтажник-82», 125. **Начальная цена продажи – 12 060,00 бел. руб., задаток – 1 206,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5%.**

Лот № 5. 1/2 доли в праве собственности на капитальное строение с инвентарным номером 600/С-108040 (наименование – садовый домик) общей площадью 37,3 кв. м, с составными частями и принадлежностями и 1/2 доли в праве собственности на земельный участок с кадастровым номером 623685200002000253, расположенные по адресу: Минская обл., Минский р-н, Острошицко-Городокский с/с, СТ «ОПТИК-УЗБОРЬЕ», д. 381. **Начальная цена продажи – 8 055,00 бел. руб., задаток – 805,50 бел. руб. Шаг аукциона – 5%.**

Лот № 6. Изолированное помещение с инвентарным номером 710/D-71591 (назначение – помещение неустановленного назначения, наименование – изолированное помещение) общей площадью 45,2 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Орджоникидзе, д. 44А-141А. Вспомогательные помещения жилого дома (нежилое, этаж первый пятиэтажного панельного жилого дома, 1980 года постройки; техническое описание конструктивных элементов и инженерного оборудования соответствует техническому паспорту, составленному Бобруйским филиалом РУП «Могилевское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» по состоянию на 05.10.2012 года; в наличии: чугунная ванна бело-желтого цвета; керамический умывальник белого цвета; керамический унитаз белого цвета в комплекте с бачком и крышкой унитаза; металлический смеситель с металлическим шлангом и душем; три деревянные двери белого цвета: в туалете, в ванную комнату и кладовку; две входные двери: темно-коричневая металлическая и белая деревянная; белая пластиковая дверь на поджойку. Наличие счетчика потребления электроэнергии; счетчики потребления горячей и холодной воды отсутствуют. **Начальная цена продажи – 44 370,00 бел. руб., задаток – 4 437,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5%.**

Лот № 7. 1/6 доли в праве собственности на

капитальное строение с инв. № 600/С-111329 (назначение – здание одноквартирного жилого дома, наименование – жилой дом) общей площадью 42,7 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 623684204601001192 по адресу: Минская обл., Минский р-н, Михановичский с/с, п. Михановичи, ул. Шоссейная, 128. **Начальная цена продажи – 7 020,00 бел. руб., задаток – 702,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5%.**

Лот № 8. Земельный участок с кадастровым номером 623881700034000105, площадью 0,0676 га, назначение – земельный участок для ведения коллективного садоводства, расположенный по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, Красненский с/с, садоводческое товарищество «Монolit-92», У-109. **Начальная цена продажи – 2 967,64 бел. руб., задаток – 296,76 бел. руб. Шаг аукциона – 5%.**

Лот № 9. Капитальное строение с инвентарным номером 601/С-13416, назначение: здание специализированной организации оптовой торговли, материально-технического снабжения и быта предприятия; наименование: материально-технический склад, общая площадь 1293,6 кв. м, год постройки – 1976, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 6232501000011001417. Адрес расположения: Минская область, Логойский район, г. Логойск, ул. Победы, д. 90. Составные части и принадлежности: одноэтажное кирпичное, материально-технический склад с подвалом (А/к), двумя холодными пристройками 1, 2, рампой 3. **Начальная цена продажи – 219 456,00 бел. руб., задаток – 21 945,60 бел. руб. Шаг аукциона – 5%.**

УСЛОВИЯ

1. Победитель аукциона либо в случае, если заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5 (пяти) процентов (далее – Претендент на покупку), не позднее 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона на основании счета-фактуры возмещает затраты на организацию и проведение аукциона и оплачивает стоимость приобретенного объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

2. На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для победителя аукциона. Организация и проведение аукциона осуществляются в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

3. Порядок проведения аукциона, в том числе об оформлении участия в аукционе, указан на сайте konfiskat.by в разделе «Недвижимость».

Аукцион состоится 09.10.2023 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 27, актовый зал.

Заявления на участие с приложением необходимых документов, в том числе документа, подтверждающего внесение суммы задатка (задатков) с отметкой банка, принимаются по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 27 в рабочие дни: пн. – пт. – с 09.00 до 13.00, с 14.00 до 17.00, пт. – с 09.00 до 13.00, с 14.00 до 15.00.
Окончание приема заявлений – 04.10.2023 в 15.00.

Задаток перечисляется на расчетный банковский счет Организатора аукциона: р/с BY53 АКВВ 3012 0134 7111 1530 0000, БИК АКВВВY2X, ОАО «АСБ Беларусбанк» ЦБВ № 514, г. Минск, ул. Сурганова, 47а, получатель – РУП «Торговый дом «Восточный», УНП 101127633, ОКПО 37411910. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже капитального строения (изолированного помещения), Лот №___, проводимом 9 октября 2023 года.

Лот может быть снят с аукциона Организатором по письменному указанию Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь в любое время до объявления его проданным.
Контакты организатора аукциона: +375 44 763 62 63; +375 17 395 95 21.

Спорт-тайм

АРЫНА САБАЛЕНКА СТАНЕ ПЕРШАЙ РАКЕТКАЙ СВЕТУ

У традыцыйным аглядзе «Звяды» — самыя важныя спартыўныя навіны

ПАЗЫЦЫЯ ТЫДНЯ. Беларуская тэністка Арына Сабаленка пасля заканчэння US Open стане першай ракеткай свету. На гэтай пазіцыі яна змеіць польскую тэністку Ігу Свэнтак. Польская спартсменка ўзначальвала рэйтынг WTA з красавіка 2022 года. Для захавання першай пазіцыі ёй трэба было выступіць на US Open лепш, чым Арына Сабаленка. Але Іга Свэнтак выбыла з турніру ў матчы 1/8 фіналу. Арына Сабаленка працягвае барацьбу за тытул. Яна выйшла ў 1/8 фіналу адкрытага чэмпіянату ЗША на тэнісе, разграміўшы французжана Клару Бюрэль. За выхад у чвэрцьфі-

Расіі Мікіту Нагорнага. Блізкі да п'едэстала сёння быў яшчэ адзін беларускі гімнаст Мікіта Парфяновіч — у практыкаванні на кані наш спартсмен стаў чацвёртым.

ЛІЧБА ТЫДНЯ. 118 медалёў заваявалі беларускія весляры на Кубку добрай волі, які прайшоў у Маскве. У скарбонцы беларускай каманды 42 залатыя, 37 сярэбраных і 39 бронзавых узнагарод. Акрамя нашых весляроў, удзел у міжнародных спаборніцтвах сярод юніёрскіх, маладзёжных і асноўных складаў прынялі атлеты з Расіі, Узбекістана, Таджыкістана і Казахстану.

АБ'ЯВА ТЫДНЯ. Міжнародны алімпійскі камітэт (МАК) пацвердзіў, што беларускія і расійскія атлеты не выступяць на Азіяцкіх гульнях 2023 года ў Кітаі. У МАК адзначылі, што канцэпцыю ўдзелу ў Азіяцкіх гульнях спартсменаў дзвюх краін вывучылі. Ідэя аказалася «нядзейснай па тэхнічных прычынах». Азіяцкія гульні пройдуць у кітайскім Ханчжоў з 23 верасня да 8 кастрычніка. Генасамблея Алімпійскага савета Азіі ў ліпені выступіла ў падтрымку прапанаваў дапусціць спартсменаў Беларусі і Расіі да ўдзелу ў Гульнях. Як чакалася, для атлетаў гэтых краін выдзеліць 500 квот, а допускам для іх з'яўляцца міжнародныя федэрацыі. Адзначалася, што беларускія і расійскія атлеты змогуць спаборнічаць толькі ў індывідуальных відах спорту. Для беларускіх і расійскіх спартсменаў удзел у Азіяцкіх гульнях быў бы магчымым заваяваць пцўёку на Алімпійскія гульні 2024 года. Адносна выступлення атлетаў дзвюх краін у Парыжы МАК пакуль нічога не вырашыў.

КАМАНДЫ ТЫДНЯ. У рамках Міжнароднага фестывалю баскетбола 3x3 «Канцэрна Расэнергаатм» адбыўся турнір «Смаленская крэпасць», дзе выступілі і беларускія каманды. Па выніках турніру жаночая і мужчынская зборныя Беларусі па баскетболе 3x3 заваявалі сярэбраныя ўзнагароды. Састаў жаночай каманды «Беларусь» — Анастасія Бабак, Ганна Лапо, Ульяна Скіба, Алена Цітавец, Трэнер — Валянціна Навойчык. Мужчынскую зборную прадстаўлялі Арцём Брашко, Аляксей Навойчык, Ілья Мілашэўскі, Антон Зарэцкі. Трэнер — Аляксей Лашкевіч. Таксама мужчынская каманда «Мінск» стала бронзавым прызёрам турніру. Медалістамі турніру сталі Сяргей Вабішчэвіч, Ян Марынін, Максім Каратцоў, Максім Сазонаў. Трэнер — Аляксей Лашкевіч.

Валерыя СЦЯЦКО. Фота з адкрытых крыніц.

нал турніру Арына будзе змагацца з Дар'яй Касаткінай з РФ. У пачатку сезона Арына Сабаленка абяцала, што зробіць усё магчымае, каб скончыць год першай ракеткай свету.

ГЕРОІ ТЫДНЯ. У Сочы працягваецца Кубак Расіі па спартыўнай гімнастыцы з удзелам беларускіх спартсменаў. Беларус Ягор Шарамкоў стаў пераможцам у вольных практыкаваннях. За сваю праграму ён зарабіў 14,733 ачка. Амаль на паўбала беларус апыраўдзіў алімпійскага чэмпіёна з

МЕДАЛІ ТЫДНЯ. У паўночнамакедонскім горадзе Берава скончыўся турнір па настольным тэнісе Zegip Open 2023, удзел у якім прынялі больш за сто спартсменаў з дзясці краін, у тым ліку і з Беларусі. Нашы спартсмены заваявалі пяць узнагарод. Пераможцамі турніру сталі Нікан Шутаў (юніёр), Лізавета Цімашкова (юніёрка) і Яна Жадзько (дзясучаты). Акрамя таго, Лізавета Цімашкова і Яна Жадзько сталі бронзавымі прызёрамі ў жаночым адзіночным разрадзе.

СЁННЯ

Месяц

Поўня 31 жніўня. Месяц у сузор'і Блізнят.

Сонца

Table with 4 columns: Location, Sunrise, Sunset, Daylight. Rows: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст.

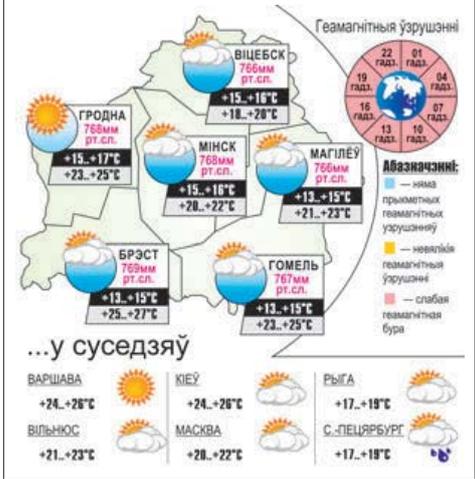
Імяніны

Пр. Калініка, Мікалая, Паўла, Яфрэма, К. Дароты, Ваўжынка, Лаўрэна, Станіслава.

Фота Анатолія КЛЕШЧУКА

ЗАЎТРА

Даты Падзеі Людзі

5 ВЕРАСНЯ

1901 год — нарадзіўся Віталь Фрыдрыхавіч Вольскі (Вольскі-Зайдэль), пісьменнік, кандыдат філалагічных навук, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі. На аснове фальклору стварыў новы ў беларускай літаратуры жанр — драматычную казку. Даследаваў народную творчасць і старажытную рукапісную літаратуру беларускіх татар — кітабы.

У гэты ж год нарадзіўся Арсен Уладзіміравіч Канчэўскі, дзеяч рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Беларусі. Адзін са стваральнікаў і кіраўнікоў Беларускай рэвалюцыйнай арганізацыі. З 1923-га — член ЦК КПЗБ. У 1924-м арыштаваны польскімі ўладамі і асуджаны да чатырох гадоў турмы. З 1929-га — член Бюро ЦК КПЗБ.

1918 год — нарадзіўся Пётр Максавіч Явіч, беларускі мастак. З 1926-га — у Віцебску. Аўтар жанравых кампазіцый, партрэтаў, пейзажаў, нацюрмортаў.

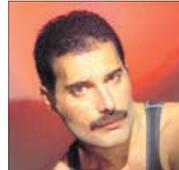
1958 год — нарадзіўся Аляксандр Васілевіч Тузікаў, беларускі вучоны ў галіне прыкладнай матэматыкі і інфарматыкі, доктар фізіка-матэматычных

навук, прафесар. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, прэміі Ленінскага камсамола Беларусі.

2001 год — у Мінску ўрачыста адкрыта станцыя метрапалітэна «Магілёўская».

1568 год — нарадзіўся Тамаза Кампанэла, італьянскі філосаф і пісьменнік, манах-дамініканец. Спрабаваў прымерыць гуманізм эпохі Адраджэння з раманіскім каталіцкім багаслоўем. Найбольшую вядомасць атрымаў як аўтар камуністычнай утопіі — працы «Горад Сонца».

1946 год — нарадзіўся Фрэдзі Мэрк'юры (сапр. Фарух Булсара), легендарны брытанскі рок-спявак, кампазітар і аўтар песень. Вакаліст рок-гурта Queen. Таксама займаўся сольнай творчасцю. Allmusic ахарактарызаваў яго як «аднаго з найвялікшых рок-спявакоў і ўпалаўніка аднаго з найвялікшых галасоў за ўсю гісторыю музыкі».

1973 год — нарадзілася Роўз Арыяна Макгоўэн, амерыканская актрыса і спявачка.

КАРЛ ЛЮДВІГ БЁРНЭ: «Чым менш чалавек думае пра сябе, тым менш ён нешчаслівы».

ZVYAZDA BELARUSKAYA GAZETA. ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь. Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч. АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а. Тэлефоны ў Мінску: прыёмнай — 311 17 13 (галоўфакс); адрэзаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16. Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адрэзаўцы за змест рэкламы нясуць рэкламавыя.

www.zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by. e-mail: info@zviazda.by. Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прапрыеце «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 10.377. Індэкс 63850. Зак. № 2228. Нумар напісаны ў 1930.